

ΥΠΑΙΘΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επιμορφωτικό Σεμινάριο Εκπαιδευτικών

*Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου
και προγράμματα
κοινωνικοσυναισθηματικής αγωγής στο
δημοτικό*

Δρ Μέλλω (Αιμιλία) Κέκια

Σύμβουλος Εκπαίδευσης 3^{ης} θέσης ΠΕ70 Δ.Θ.

Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου 2023-24 ΥΠΑΙΘΑ

- ✓ **ΠΔ 79/2017** όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
- ✓ **Νόμοι 4692/2020 & 4823/2021**
- ✓ **Εγκύκλιοι προγραμματισμού εκπαιδευτικού έργου 28-4-2023 και λειτουργίας δημοτικών 1-9-2023**
- ✓ **Οδηγίες διδασκαλίας μαθημάτων του δημοτικού σχολείου 4-9-2023**

ΕΙΣ 4 Μικρά μυστικά που κάνουν τη διαφορά

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 21+

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020

Αντιγραφή συνδέσμου

Συνεργατικό συμπεριληπτικό και αιιφόρο σχολείο

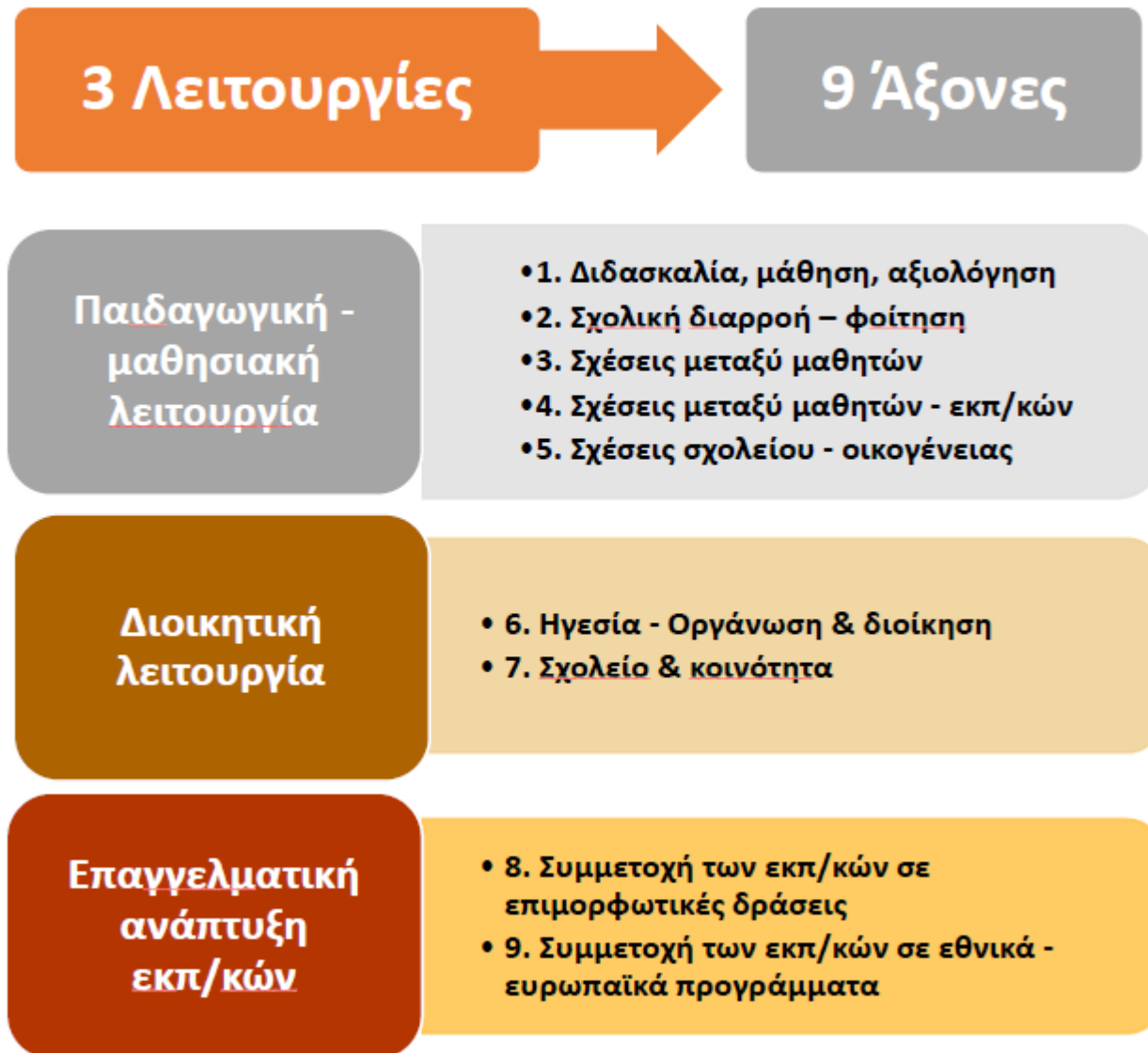
0:52 / 13:26

YouTube

<https://youtu.be/-MjGfDx6kLY>

Ι. Συλλογικός Προγραμματισμός Εκπαιδευτικού Έργου Σχολικής Μονάδας

Συλλογικός προγραμματισμός ΕΕ σχολικής μονάδας

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Άξονες	Δείκτες (ενδεικτικοί)
1. Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none">Εφαρμογή καινοτόμων διδακτικών πρακτικώνΕνίσχυση ήπιων και ψηφιακών δεξιοτήτων μαθητών/-τριώνΕφαρμογή πρακτικών διαφοροποιημένης μάθησηςΥποστήριξη ένταξης ευάλωτων ομάδων μαθητών/-τριών και μαθητών/-τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκεςΑνάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη της διδασκαλίαςΕνασχόληση με ομίλους, σχολικές δραστηριότητες, προγράμματαΠροετοιμασία για συμμετοχή σε σχολικούς διαγωνισμούς, σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και αθλητικές δράσεις
2. Σχολική διαρροή - φοίτηση	<ul style="list-style-type: none">Παρακολούθηση και μείωση της άτακτης/σποραδικής φοίτησης και σχολικής διαρροήςΜέριμνα για τη μετάβαση μεταξύ εκπαιδευτικών βαθμίδων και προς την αγορά εργασίας
3. Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών	<ul style="list-style-type: none">Υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/-τριώνΔιαμόρφωση κλίματος αλληλοσεβασμού, εμπιστοσύνης και σεβασμού της διαφορετικότηταςΔιαμόρφωση τρόπων διαχείρισης εντάσεων και συγκρούσεωνΠρόληψη και αντιμετώπιση σχολικής βίας και εκφοβισμού
4. Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών	<ul style="list-style-type: none">Καλλιέργεια κλίματος σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικώνΥποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών
5. Σχέσεις σχολείου - οικογένειας	<ul style="list-style-type: none">Ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας, υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας σχολείου – οικογένειαςΥποστήριξη δράσεων ενημέρωσης γονέων/κηδεμόνων για θέματα κοινού ενδιαφέροντος

Διοικητική λειτουργία

Άξονες	Δείκτες (ενδεικτικοί)
6. Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας	<ul style="list-style-type: none">Στοχοθεσία και προτεραιοποίηση στόχωνΔιασφάλιση της εφαρμογής του σχολικού κανονισμούΑξιοποίηση του εκπαιδευτικού προσωπικούΚατανομή και διαχείριση πόρωνΠροστασία, αξιοποίηση και εκσυγχρονισμός σχολικών χώρων – υποδομών
7. Σχολείο και κοινότητα	<ul style="list-style-type: none">Πρωτοβουλίες για τη διαμόρφωση δικτύων σχολείωνΕνίσχυση σχέσεων και επιδίωξη συνεργασιών με φορείςΕξωστρέφεια- διάχυση καλών πρακτικών

Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών

Άξονες	Δείκτες (ενδεικτικοί)
8. Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις	<ul style="list-style-type: none">Συμμετοχή σε επιμορφώσεις από αρμόδιους φορείςΣυμμετοχή σε ενδοσχολικές επιμορφώσειςΣχεδιασμός και υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων με τη μορφή της ετεροπαρατήρησηςΣχεδιασμός δράσεων ανάπτυξης του γλωσσικού και του επιστημονικού εγγραμματισμούΣχεδιασμός και υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων σε συνεργασία με άλλα σχολεία
9. Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα	<ul style="list-style-type: none">Συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα (Erasmus κ.λπ.)Συμμετοχή σε δράσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος κ.λπ.

Με δυο λόγια

Ο Σύλλογος Διδασκόντων:

- ✓ μελετά την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης εστιάζοντας στις διαπιστωμένες αδυναμίες, όπως έχουν καταγραφεί
- ✓ επιλέγει **συγκεκριμένους στόχους** βελτίωσης, που έχουν προτεραιότητα για το σχολείο και είναι εφικτό να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς
- ✓ αποφασίζει τα **Σχέδια Δράσης** που θα υλοποιήσουν για την επίτευξη των στόχων αυτών
- ✓ συγκροτεί αντίστοιχες **Ομάδες Δράσης**, με βάση τη δήλωση ενδιαφέροντος από τους εκπαιδευτικούς, λαμβάνοντας υπόψη την εξειδίκευσή τους, την εμπειρία τους, τα ενδιαφέροντά τους αλλά και τη δυνατότητα συνεργασίας τους (π.χ. ημέρες και ώρες εργασίας στο σχολείο)
- ✓ ορίζει **Συντονιστή/-ίστρια για κάθε Ομάδα**
- ✓ εγκρίνει τους **Τίτλους Σχεδίων Δράσης**

Οι στόχοι και οι τίτλοι των Σχεδίων Δράσης καταχωρούνται στην πλατφόρμα του ΙΕΠ και αποτελούν τον Συλλογικό Προγραμματισμό της σχολικής μονάδας, ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Θυμόμαστε για τα Σχέδια Δράσης

- ✓ Στοχεύουν στη **βελτίωση** της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου **ή/και**
- ✓ Ενισχύουν υπάρχουσες **καλές πρακτικές** → γενίκευση/διάχυση αποτελεσμάτων
- ✓ Αφορούν/έχουν αντίκτυπο σε όσο το δυνατόν **ευρύτερα σύνολα:**
Τάξεις (όχι τμήματα), Ομάδες εκπαιδευτικών (όχι μεμονωμένα άτομα), Σύνολο σχολικής κοινότητας
- ✓ Έχουν **ευρύτερη στόχευση**, καθώς δημιουργούν νέες δομές, νέες πρακτικές, νέες σχέσεις, νέο πλαίσιο λειτουργίας κ.λπ.

Ένα παράδειγμα σχεδιασμού: Προτάσεις βελτίωσης

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία σχολείου

- ✓ **Επέκταση της ενδοσχολικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών** στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας και παράλληλη διασχολική επιμορφωτική υποστήριξη στο αντικείμενο με ανταλλαγή καλών πρακτικών
- ✓ **Θεσμοθέτηση συνεργασίας δημοτικών σχολείων** με σχολεία προέλευσης και υποδοχής των δύο βαθμίδων σε κάθε περιοχή
- ✓ **Αξιοποίηση της εμπειρίας που αποκτήθηκε στο πεδίο της σχολικής σχεσιοδυναμικής και προγραμματισμός δράσεων** επέκτασης για την ενίσχυση της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων

II. Σχολικό Πρόγραμμα & Εργαστήρια Δεξιοτήτων: Συλλογικός και Ατομικός Προγραμματισμός ΕΕ

Εργαστήρια Δεξιοτήτων

Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού

Επιμορφωτικό Πρόγραμμα 36 ωρών

1. Υγεία: Διατροφή - Αυτομέριμα, Οδική Ασφάλεια
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη
3. Γενουαλική Διαπαιδαγώγηση

Σε καλύτερα
- Έν Ζην

Ενδιαφέροντα &
Ενεργά - Κοινωνική
Συναίσθηση &
Ευθύνη

1. Ανθρώπινα δικαιώματα
2. Εθελοντισμός - Διαμεσολάβηση
3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, Διαφορετικότητα

Χρονική ανάπτυξη των 4 κύκλων

(κάθε κύκλος έχει 5-7 Εργαστήρια Δεξιοτήτων)

- 1^{ος} κύκλος (10 Οκτώβρη - 30 Νοέμβρη)
- 2^{ος} κύκλος (Δεκέμβρης -7 Φλεβάρη)
- 3^{ος} κύκλος (10 Φλεβάρη - τέλη Μάρτη)
- 4^{ος} Κύκλος (Απρίλης - Μάης)

- A1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αι. (4cs)
- A2. Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα
- A3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας

- B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής
- B2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας
- B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενουσαίωσης
- B4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας

Δεξιότητες
21^{ου} αι. (4cs)

Δεξιότητες
Ζωής

Δεξιότητες
του νου

- Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας
- Γ2. Δεξιότητες διαχείρισης των μέσων
- Γ3. Ρομποτική

- Δ1. Στρατηγική σκέψη
- Δ2. Πλάγια σκέψη
- Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός
- Δ4. Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές
- Δ5. Δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης

Φροντίζω το
Περιβάλλον

Δημιουργώ &
Καινοτομώ -
Δημιουργική Σκέψη &
Προσποσίδια

1. Οικολογία - Παγκόσμια και Τοπική Φυσική Κληρονομιά
2. Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική Προστασία
3. Παγκόσμια & Τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

- 1 STEM/Εκπαιδευτική Ρομποτική
2. Επιχειρηματικότητα - Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με Επαγγέλματα

Τα εργαστήρια δεξιοτήτων ξεκινούν από το Σύλλογο Εκπαιδευτικού προσωπικού

Συνεργατικές
πρακτικές

Συμμετοχή όλων
στο σχεδιασμό
Την αξιοποίηση και
τη διάχυση

δια-λειτουργικότητα με το Π.Σ

Καλλιεργούμε το
κατάλληλο
σχολικό κλίμα

Το όραμα του σχολείου για τη συμπερίληψη
& τη συνύπαρξη
Διασύνδεση και ανταλλαγή καλών πρακτικών
Οι συμμαχίες και οι συνέργειες

Συναπόφαση Συλλόγου+σύνταξη πρακτικού σχολείου

Η Ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων

Αφού έχει προηγηθεί η απαραίτητη προετοιμασία και συνεργασία, πραγματοποιείται η ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων κατά την οποία:

- Συμφωνείται ο βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης και το **όραμα** του σχολείου γενικά και ως προς την προαγωγή των δεξιοτήτων τόσο στα εργαστήρια , όσο και με την ευρύτερη σχολική ζωή, με βάση το πόρισμα της ανάλυσης αναγκών του σχολείου.

- Συμφωνούνται οι στόχοι της σχολικής μονάδας όπως αποτυπώνονται στο όραμα και στο συνοδευτικό κείμενο της ανάλυσης αναγκών του σχολείου (σχολικό κλίμα, σχολική κοινότητα, τοπική κοινότητα κτλ) και συνδέονται λειτουργικά με το όραμά του, όπως έχει διατυπωθεί και αποτυπωθεί από την Επιτροπή Σχεδίου Δράσης και αναθεωρείται από τον Σύλλογο Διδασκόντων (αν υπάρχει διαφοροποίηση).

- Συζητούνται οι προτάσεις των εκπαιδευτικών για το Σχέδιο Δράσης του σχολείου ώστε να απαρτίζουν ένα αρμονικό συνεκτικό σύνολο που υπηρετεί τους επιμέρους στόχους του σχολείου και το γενικό του όραμα αλλά συγχρόνως να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μαθητών/μαθητριών και εγκρίνονται τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

- Αποφασίζονται οι συνεργασίες που θα επιδιωχθούν (π.χ. με Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου, με Υπεύθυνους Σχολικών Δραστηριοτήτων, με ΚΠΕ, με εξωτερικούς εταίρους, ειδικούς, επιστήμονες, εκπροσώπους και φορείς της κοινωνίας των πολιτών), η ενημέρωση/εκπαίδευση από φορείς και συγγραφικές ομάδες των εκπαιδευτικών υλικών του ψηφιακού αποθετηρίου του ΙΕΠ, προγραμματίζονται ενδοσχολικές δράσεις και επιμορφώσεις.

- Γίνεται ένας αρχικός προγραμματισμός των δράσεων δημοσιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του Σχεδίου Δράσης.

- Συντάσσεται σχετικό πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

-Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί ένα δυναμικό έγγραφο το οποίο αναρτάται από τον Διευθυντή/ντρια ή Προϊστάμενο/η της σχολικής μονάδας και μπορεί να επικαιροποιείται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

της Σχολικής Μονάδας

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ της Σχολικής Μονάδας

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 21+:

<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apehtetio/skill-labs>

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ- ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ
	Σχολική μονάδα Νηπιαγωγείο - Δημοτικό - Γυμνάσιο
Αριθμός τμημάτων	
Αριθμός μαθητών/μαθητριών σχολικής μονάδας	
Αριθμός εκπαιδευτικών σχολικής μονάδας	
Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Εργαστήρια δεξιοτήτων	

Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Φροντίζω το Περιβάλλον	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Δημιουργώ και Καινοτομώ – Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέρινα, Οδική Ασφάλεια 2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη 3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση	1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά 2. Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία 3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά	1. Ανθρώπινα δικαιώματα 2. Εθελοντισμός διαμεσολάθηση 3. Συμπερίληψη: Αλληλεσβασμός, διαφορετικότητα	1. STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική 2. Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

της Σχολικής Μονάδας

<small>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ</small> <small>ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ</small>	
Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα)	
Το όραμά μας	
Στόχοι της σχολικής μονάδας σε σχέση με τις τοπικές και ενδοσχολικές ανάγκες	Αναφέρουμε Α) τις δεξιότητες που πρόκειται να καλλιεργηθούν Β) τους στόχους που καλλιεργούνται ως προς το θέμα Γ) τους στόχους που επιπροσθέτως θέτουμε ή σε αναφορά με το πρόγραμμα σπουδών των γνωστικών αντικειμένων (προαιρετικά)
Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
	<i>Περιγράψουμε αδρά τις αποφάσεις του συλλόγου διδασκόντων</i>
ως προς τη Θεματική Ενότητα 	
Ζω καλύτερα- Ευ ζην ως προς τη Θεματική Ενότητα 	
Φροντίζω το Περιβάλλον ως προς τη Θεματική Ενότητα 	
Ενδιαφέροναι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη ως προς τη Θεματική Ενότητα 	
Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία 	

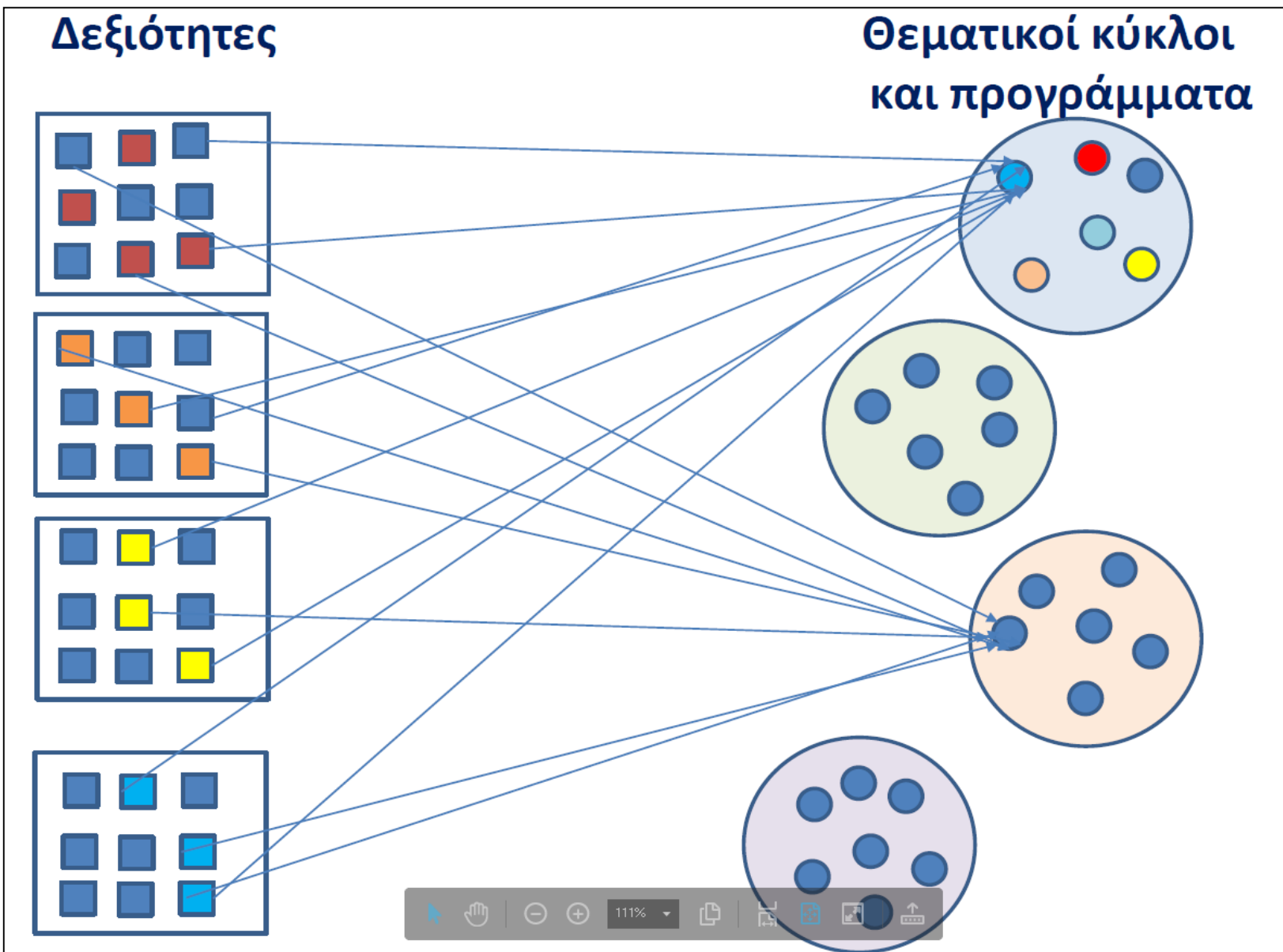
<small>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ</small> <small>ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ</small>	
Αναμενόμενο όφελος ως προς το σχολικό κλίμα	
Ειδικότερα σφέλη	
Αναμενόμενο αντίκτυπο για την ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας	
Αντίκτυπο στην τοπική κοινότητα	Αναφέρονται οι πιο ενδεικτικές αν δεν έχουν αναφερθεί νωρίτερα
Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών	
Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το σχέδιο δράσης	
Τελικά προϊόντα (ενδεικτικά) των εργαστηρίων που υλοποιήθηκαν	
Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν εκτός της Πλατφόρμας των Εργαστήρια Δεξιότητων του ΙΕΠ.	

<small>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ</small> <small>ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ</small>				
ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ				
1. Τελική αξιολόγηση της υλοποίησης των τεσσάρων Θεματικών Ενότητων				
<small>Κείμενο 100 λέξεων (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) στην μορφή λίστας για κάθε Θεματική Ενότητα</small>				
 Ζω καλύτερα- Ευ ζην	 Φροντίζω το Περιβάλλον	 Ενδιαφέροναι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	 Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμα, Οδική Ασφάλεια 2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη 3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική Κληρονομιά 2. Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία 3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανθρώπινα δικαιώματα 2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση 3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα 	<ol style="list-style-type: none"> 1. STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική 2. Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα 	
2. Οφέλη συνολικά από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης (σε συνάφεια με την αρχική ανάλυση αναγκών)				
ως προς το σχολικό κλίμα γενικά				
ως προς τη ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς)				
ως προς την τοπική κοινότητα				
3. Δυσκολίες – Εμπόδια κατά την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος				
Δυσκολίες και εμπόδια, σύντομη περιγραφή (ξεπεράστηκαν / ήταν ανυπέρβλητα)				
Προτάσεις Στη μορφή λίστας (150 λέξεις)				
• • •				

Υποθεματικές ανά τάξη: 4 τον χρόνο

	ΝΗΠΙΑ ΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ						ΓΥΜΝΑΣΙΟ		
		A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	A	B	Γ
1. ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ										
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή-Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια	X	X			X			X		
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη			X			X				X- ΣΕΠ
3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση				X			X		X	
2. ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ										
1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	X	X			X			X		
2. Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία			X			X			X	
3. Παγκόσμια & τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά				X			X			X- ΣΕΠ
3. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ - Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη										
1. Ανθρώπινα δικαιώματα	X	X			X			X		
2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση			X			X			X	
3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα				X			X			X- ΣΕΠ
4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ - Δημιουργική Σκέψη & Πρωτοβουλία										
1 STEM - Εκπαιδευτική Ρομποτική	X	X			X	X		X	X	
2. Επιχειρηματικότητα - Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα			X	X			X			X- ΣΕΠ

Σύνδεση δεξιοτήτων, θεματικών και προγραμμάτων ανά τάξη-εις

Ζω καλύτερα-Ευ Ζην

Βιβλιοθήκες Προγραμμάτων Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

▶ Εμφάνιση όλων ▼ Κλείσιμο όλων

Θεματική Ενότητα - Φροντίζω το Περιβάλλον

θήμα 1

Δημιουργώ & Καινοτομώ - Δημιουργική Σκέψη & Πρωτοβουλία

θήμα 2

Ενδιαφέροναι και Ενεργώ - Κοινωνική Συνείδηση & Ευθύνη

θήμα 3

Ζω καλύτερα - Ευ Ζην

θήμα 4

- 1 Δόνα Γερά, Τρώγοντας Υγιεινά
- 2 Εγώ και οι συμμαθητές μου/-τριες μου
- 3 Δεν μαλάνω, δεν μαλάνω, αγαλάω μεγάλη απλώνω
- 4 Σχέδιο Α: Η ασφαλής «Κεωφόρος» της ορθής διαδικτυακής συμπεριφοράς
- 5 Του δρόμου το ασφαλές για το Γυμνάσιο
- 6 Γνωρίζοντας τον εαυτό μου & τους άλλους με οδηγό τον 'Μικρό Πρίγκιπα'
- 7 Παίζουμε και Μαθαίνουμε Παρέα, Πάντα με Βλέμμα Θετικό!!
- 8 «Αεφόρος κινητικότητα - Ενεργεί τρόποι μεταφοράς»
- 9 Κυκλοφορώ με ασφάλεια

Ενδιαφέροναι και ενεργώ

Βιβλιοθήκες Προγραμμάτων Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

▶ Εμφάνιση όλων ▶ Κλείσιμο όλων

Θεματική Ενότητα - Φροντίζω το Περιβάλλον

Δημιουργώ & Καινοτομώ - Δημιουργική Σκέψη & Πρωτοβουλία

Ενδιαφέροναι και Ενεργώ - Κοινωνική Συνείδηση & Ευθύνη

- 1 Τα δικαιώματα των παιδιών
- 2 Όλοι μαζί στην σχολική ζωή
- 3 Σπαμά της διακρίσεις- Αποδέχομαι τον «Άλλο». Από τις λογοτεχνικές αναπαράσεις στην πραγματική ζωή
- 4 Δυναμώνω τη φωνή μου, δυναμώνεις τη φωνή σου: Δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης
- 5 Η Χάρτα των Δικαιωμάτων της Τέχνης μου
- 6 Το παζλ της φυγής και της ελπίδας
- 7 Αφηγούμαι, άρα Υπάρχω
- 8 Όλοι ίσοι - Όλοι διαφορετικοί - Πολίτες του κόσμου
- 9 "OutofEduplastart" - Παρωτώ, αφηγούμαι και αλληλεπιδρώ
- 10 Εγώ και η Κοινωνία
- 11 Νηπιών Παιδεία το πρώτο βήμα στη Δημοκρατία
- 12 Καραβάνο χωρίς σύνορα: Αναζητώντας την πατρίδα της καρδιάς μας

Φροντίζω το περιβάλλον

Βιβλιοθήκες Προγραμμάτων Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

▶ Εμφάνιση όλων ▼ Κλείσιμο όλων

Θεματική Ενότητα - Φροντίζω το Περιβάλλον

- 1 Κύκλος είναι και γυρίζει
- 2 Αναλαμβάνουμε δράση για το κλίμα που αλλάζει
- 3 Γιατο δάσος μαθαίνω, έρω και δημιουργώ
- 4 Αλλάφουμε εμείς, όχι το κλίμα
- 5 Dirty Stories
- 6 Απορρίμματα
- 7 Πυραγίες στα δάση και πλημμύρες στις πόλεις:Σχέση, επιπτώσεις και προτάσεις αντιμετώπισης
- 8 Κλιματική αλλαγή - Ας Προχωρήσουμε Ενωμένοι (Α.Π.Ε.)
- 9 Το κλίμα αλλάζει! Μετακινούμαι έξυπνα!
- 10 Ανακαλύπτοντας το παρελθόν, σχεδιάζοντας το μέλλον
- 11 Μαθαίνω για το Οικολογικό Αποτύπωμα
- 12 Βιολογικά προϊόντα: Είναι καιρός να μπει τάξη στη διατροφή μας...
- 13 Η Μικροασιακή Καταστροφή και ο Ξεριψωμός: Οι μνήμες μένουν άσβεστες....

Δημιουργώ και καινοτομώ

Βιβλιοθήκες Προγραμμάτων Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

▶ Εμφάνιση όλων ▶ Κλείσιμο όλων

Θεματική Ενότητα - Φροντίζω το Περιβάλλον

Δημιουργώ & Καινοτομώ - Δημιουργική Σκέψη & Πρωτοβουλία

- 1 Πόσο δίκαιη είναι η σοκολάτα σου;
- 2 Τα σχολικά βιβλία σε τροχιά κυκλικής οικονομίας
- 3 Ηλεκτρικό ρεύμα «καπιταρείσει» όπ...
- 4 Οι ΤΠΕ αλλάζουν τον επαγγελματικό μας προσανατολισμό ή όχι;
- 5 Φτιάχνουμε μιαταινια stop motion animation - Τα επαγγέλματα πίσω από την κάμερα
- 6 «Η μουλβοθήκη μου» (γνωριμία με την τρισδιάστατη σχεδίαση και εκτύπωση)
- 7 Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Ψηφιακές Δεξιότητες
- 8 Προαγωγή της μάθησης μέσω της τέχνης
- 9 3d printing με τη βοήθεια του tinkercad
- 10 Δημιουργία ιστορίας/παιχνιδιού με τη βοήθεια του Scratch
- 11 Οι μικροί Εξερευνητές

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 202... - 202...
Θεματική		Υποθεματική	
ΒΑΣΙΚΕΣ/ΤΑΣΕΙΣ (και προτάσεις)			
Τίτλος			
Δεξιοτήτες στόχευσης του εργαστηρίου			
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο Τίτλος _____ 		
	Τίτλος _____ 		
	Τίτλος _____ 		
	Τίτλος _____ 		
	Τίτλος _____ 		
	Τίτλος _____ 		
	Τίτλος _____ 		
Επισκευασθεί Υψιά/ Συνθήκες			
Εργαστήριο			

Προγραμματισμός εργαστηρίων ΠΚΔ κάθε τάξης σε διάστημα 5 έως 7 εβδομάδων (από υλικό ΙΕΠ)

Ένα παράδειγμα

Θεματική: Ζω καλύτερα. Υποθεματική: Ασφάλεια
Τίτλος: «Δεν μαλώνω, δεν μαλώνω, αγκαλιά μεγάλη απλώνω»

A) Δεξιότητες στόχευσης

Μάθησης: κριτική σκέψη, δημιουργικότητα, επικοινωνία, συνεργασία

Ζωής: κοινωνικής ζωής

Του νου: ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός

Τεχνολογίας και Επιστήμης: ψηφιακές

B) Εργαστήρια-Μέγιστη διάρκεια: 7 εβδομάδες - 21 ώρες

1^ο εργαστήριο: «Συνεργάζομαι και αλληλεπιδρώ» (3 ώρες)

2^ο εργαστήριο: «Ο κύκλος των απόψεων και των προτάσεων» (3 ώρες)

3^ο εργαστήριο: «Μπαίνω στη θέση του άλλου» (3 ώρες)

4^ο εργαστήριο: «Τα μαγικά καπέλα εν δράσει» (3 ώρες)

5^ο εργαστήριο: «Τα δικά μας μηνύματα» (3 ώρες)

6^ο εργαστήριο: «Δημιουργικές λύσεις» (3 ώρες)

7^ο εργαστήριο: «Οι δικές μας φωνές» (3 ώρες)

Το πορτφόλιο των εργαστηρίων δεξιοτήτων

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
	<i>Portfolio</i>	
	<i>Μαθητή Μαθήτριας</i>	
Γράφω το όνομά μου		
Όνομα		
Επώνυμο		
Ζωγραφίζω τον εαυτό μου ή βάζω μια φωτογραφία μου		
Γράφω μια λέξη ή μια φράση που να με εκφράζει (motto)		
Τάξη/Τμήμα		
Ημερομηνία Έναρξης		
Ημερομηνία Λήξης		

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ I				
Α. Εργαστήρια Δεξιότητων – Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας				
Σχολικό Έτος:	Σχολείο:	Τάξη:	Τμήμα:	
Α. Περιγραφική Αποτίμηση				
1 ^η Θεματική Ενότητα:				
2 ^η Θεματική Ενότητα:				
3 ^η Θεματική Ενότητα:				
4 ^η Θεματική Ενότητα:				
	2 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιάτητας	2 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιάτητας	3 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιάτητας	4 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιάτητας
Διαβαθμίσεις	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιάτητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)	ανταποκρίνεται ως προς την δεξιάτητα σε επιδόσεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητες καθοδήγησης	καταβάλλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα	εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γονίκευση, μεταφέρει την εκδηλωμένη δεξιάτητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα

- ✓ Ο/η εκπαιδευτικός εξετάζει τους στόχους (κύκλοι δεξιοτήτων) που θέτει το πρόγραμμα που έχει επιλέξει για την εκάστοτε θεματική ενότητα
- ✓ Επιλέγει τις δεξιότητες που θα αξιολογήσει για κάθε μαθητή/τρια κατά την παιδαγωγική του κρίση και τις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες
- ✓ Χαρακτηρίζει το επίπεδο επίτευξης/εκδήλωσης σύμφωνα με την τετράβαθμη κλίμακα και τους δείκτες που υποδεικνύονται στο υπόδειγμα
- ✓ Ενημερώνει το φύλλο προόδου στη λήξη κάθε θεματικής ενότητας για κάθε μαθητή/τρια ονομάζοντας τη θεματική/υποθεματική ενότητα (π.χ. Ευ Ζην/Ψυχική Υγεία) και τον τίτλο του προγράμματος που υλοποίησε»

Για περισσότερα:

<https://blogs.sch.gr/mkekia/archives/category/ergasthria-dexiothton>

III. Προγραμματισμός διδασκαλίας,
Νέα Προγράμματα Σπουδών και συνοδευτικά υλικά

Νέα Προγράμματα Σπουδών για όλα τα μαθήματα του ΔΣ: Επιμόρφωση σε εξέλιξη - Νέες δυνατότητες αξιοποίησης στον προγραμματισμό του διδακτικού έργου ανά τάξη/εις

<http://iep.edu.gr/el/nea-programmata-spoudon-archiki-selida>

Γιατί νέα προγράμματα σπουδών;

Τα Προγράμματα Σπουδών (ΠΣ) είναι απαραίτητο να αντανakλούν όλες τις αλλαγές στα πεδία των επιστημών που ασχολούνται ή φωτίζουν την εκπαίδευση, τις αλλαγές σε κοινωνικό επίπεδο, όπως και τις ιλιγγιώδεις αλλαγές σε τεχνολογικό επίπεδο.

Έτσι, ήταν αναγκαία η συγγραφή νέων ΠΣ που θα ενσωματώνουν τα θετικά των προηγούμενων ΠΣ αλλά και θα ανταποκρίνονται πρώτα από όλα στις ανάγκες όλων των μαθητών/νικών, στη νέα κοινωνική πραγματικότητα και στα νέα δεδομένα των επιστημών για τη διδασκαλία, τη μάθηση, τα γνωστικά αντικείμενα και τις πρακτικές τους, όπως και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στους πολίτες του 21ου αιώνα.

Με την αναθεώρηση των Προγραμμάτων Σπουδών (ΠΣ) επιδιώκεται ο αναπροσανατολισμός της σχολικής εκπαίδευσης με βάση τις επιστημονικές εξελίξεις και τις αναδυόμενες απαιτήσεις της κοινωνίας του μέλλοντος. Τα νέα ΠΣ έχουν ως αφετηρία τα μαθησιακά αποτελέσματα, δηλαδή όλα όσα χρειάζεται να γνωρίζει ο/η μαθητής/τρια, να κατανοεί και να μπορεί να εφαρμόσει μετά την ολοκλήρωση κάθε μαθησιακής διαδικασίας. Η έμφαση μετακινείται από το γνωστικό αντικείμενο, τους/τις δασκοντες/ουσες και τη διδακτική διαδικασία προς τους/τις μαθητές/τριες και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα μάθησης: επιδιώκεται στην ουσία μια αντίστροφη πορεία σχεδιασμού, όπου η βάση σχεδιασμού είναι τα μαθησιακά αποτελέσματα και όλες οι υπόλοιπες παράμετροι εξαρτώνται από τον καθορισμό αυτών.

Βασικοί οριζόντιοι προσανατολισμοί των νέων Προγραμμάτων Σπουδών

Με την ανάπτυξη των νέων ΠΣ τίθενται οι βάσεις για ποιοτική εκπαίδευση, η οποία ενεργοποιεί τους/τις μαθητές/τριες χωρίς διακρίσεις.

Ζητούμενο αποτελεί η πραγμάτωση του αποτελεσματικού, του καινοτόμου, του δημιουργικού και του αειφόρου σχολείου. Ένα σύγχρονο σχολείο που είναι ανοικτό στην κοινωνία, στις νέες πολλαπλές συνθήκες και επιστημονικές εξελίξεις, στην ουσιαστική σύνδεση της θεωρίας με την πράξη, στη μεθοδική και αποτελεσματική εργασία.

Σκοπός, επομένως, είναι ΠΣ μαθητοκεντρικά, λειτουργικά και ανοικτά στην ανάδειξη διαχρονικών αξιών, τα οποία ενεργοποιούν τους/τις μαθητές/τριες, έτσι ώστε να βιώσουν με αυθεντικό τρόπο την παιδική και εφηβική ζωή τους. Να καταστούν, εντέλει, δημιουργικοί άνθρωποι και συνειδητοί πολίτες του τόπου τους, του έθνους τους, της Ευρώπης και της οικουμένης.

Οι βασικοί οριζόντιοι προσανατολισμοί της συγγραφής του συνόλου των ΠΣ, είναι να υποστηρίξουν τους/τις μαθητές/τριες προκειμένου να:

- αποκτήσουν δεξιότητες αναστοχασόμενων ανθρώπων που μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν, πώς να ερευνούν και πώς να γίνονται δημιουργικοί και αποτελεσματικοί,
- καλλιεργήσουν δεξιότητες με τις οποίες θα αξιοποιούν τις γνώσεις τους και θα παράγουν νέα γνώση,
- λαμβάνουν αποφάσεις που βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα,
- αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να λειτουργούν αυτόνομα στη σχολική τάξη και στη ζωή τους,
- αποκτήσουν αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση, ενσυναίσθηση και ανθεκτικότητα, ώστε να είναι ικανοί να συνδέονται και να επικοινωνούν με τους άλλους,
- αναγνωρίσουν αξίες και να συνειδητοποιήσουν αρχές, ώστε να αποκτήσουν συνείδηση ευθύνης και να προετοιμαστούν ως ενεργοί πολίτες,
- συμμετέχουν σε δρώμενα και πρακτικές που παραπέμπουν στην ανάγκη ενεργοποίησης όλων για την αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων της εποχής που απασχολούν τις σύγχρονες κοινωνίες (καταστροφή φυσικών πόρων, μόλυνση, προσφυγιά, επδημίες κ.ά).

Βασικές αρχές των Προγραμμάτων Σπουδών

Τα νέα ΠΣ βασίζονται στις ακόλουθες αρχές, οι οποίες θέτουν στο επίκεντρο της διδασκαλίας και της μάθησης τους/τις μαθητές/τριες, χωρίς αποκλεισμούς:

Υψηλές προσδοκίες κατάλληλα προσαρμοσμένες σε κάθε μαθητή/τρια

Τα ΠΣ παρέχουν τη δυνατότητα σε όλους τους/τις μαθητές/τριες να μάθουν να υποστηρίζουν ή και να σχεδιάζουν την προσωπική τους ανάπτυξη. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την ανάπτυξη των νέων ΠΣ, ώστε να δίνεται ο απαραίτητος χρόνος και οι κατάλληλες ευκαιρίες, προκειμένου όλοι οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και να οικειοποιηθούν στάσεις που συναρτώνται με το κάθε γνωστικό αντικείμενο.

Συνοχή

Η αρχιτεκτονική των ΠΣ βασίζεται στο μοντέλο του δικτύου, διασφαλίζοντας συνεκτικούς δεσμούς εντός και μεταξύ των γνωστικών αντικειμένων αλλά και μεταξύ γνωστικών πεδίων, δημιουργώντας λειτουργικές μεταβάσεις από τάξη σε τάξη και από βαθμίδα σε βαθμίδα. Οι αρχές της διασύνδεσης των γνωστικών αντικειμένων και της διεπιστημονικής προσέγγισης συμβάλλουν σ' αυτή την επιδίωξη.

Μάθηση με νόημα και σύνδεση με την κοινότητα

Τα ΠΣ συνδέουν τα γνωστικά αντικείμενα με την ευρύτερη ζωή των μαθητών/τριών, την τοπική και την ευρύτερη κοινότητα, ενσωματώνοντας στοιχεία της σύγχρονης καθημερινής ζωής, ώστε να καλλιεργούν την αποδοχή και την κατανόηση μέσα από τη συλλογικότητα.

Συμπερίληψη

Τα ΠΣ διασφαλίζουν ότι οι ταυτότητες, η γλώσσα ή οι γλώσσες, οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι ικανότητες, οι δεξιότητες και οι στάσεις μαθητών/τριών αναγνωρίζονται και αξιοποιούνται χωρίς διακρίσεις και διαχωρισμούς.

Βασικές αρχές – Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας

Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής.

Μεταγνωστικές δεξιότητες (Μαθαίνω πώς να μαθαίνω)

Τα ΠΣ ενθαρρύνουν όλους τους μαθητές/τριες να αναστοχάζονται επί των μαθησιακών τους διαδικασιών και πρακτικών, μαθαίνοντας πώς να μαθαίνουν.

Στοχεύοντας στο μέλλον

Τα ΠΣ ενθαρρύνουν τους μαθητές/τριες να κοιτάζουν στο μέλλον, διερευνώντας θέματα όπως η αειφορία, η πολιτεία, και οι προκλήσεις που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της ραγδαίας ανάπτυξης των νέων τεχνολογιών αλλά και των ανέμων μεταβολών του κοινωνικού περιβάλλοντος. Σε καμία, όμως, περίπτωση δεν μπορεί να αγνοηθεί η σημασία των διαχρονικών αξιών που υποδεικνύει η κατανόηση της παράδοσης, η αισθητική απόλαυση και η μύηση στον ελληνικό πολιτισμό.

Όλες οι παραπάνω αρχές και προσανατολισμοί στα νέα ΠΣ προσαρμόζονται κατάλληλα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών/τριών κάθε ηλικίας αλλά και τον τρόπο που οργανώνεται η μαθησιακή εμπειρία από το νηπιαγωγείο έως και το λύκειο στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα.

Η συνέργεια των νέων Προγραμμάτων Σπουδών με άλλες δράσεις

Η συγγραφή των νέων ΠΣ συνδυάζεται με μια σειρά από άλλες δράσεις που στοχεύουν στην ποιοτική αναβάθμιση της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Αυτές είναι:

- η υιοθέτηση ενός ευέλικτου και υποστηρικτικού Συστήματος Διαρκούς Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών με κέντρο την ενδοσχολική επιμόρφωση.
- η συγγραφή νέων σχολικών εγχειριδίων και συμπληρωματικού εκπαιδευτικού υλικού,
- η εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στα νηπιαγωγεία, δημοτικά και γυμνάσια της χώρας σε τέσσερις κύκλους δεξιοτήτων (κύκλος δεξιοτήτων μάθησης, κύκλος δεξιοτήτων ζωής, κύκλος δεξιοτήτων της τεχνολογίας και της επιστήμης, κύκλος δεξιοτήτων του νου),
- οι δράσεις ενίσχυσης της ψηφιακής ετοιμότητας των εκπαιδευτικών.

Η αξιολόγηση στα νέα Προγράμματα Σπουδών

Η αξιολόγηση δεν μπορεί να είναι μια αποπλαισιωμένη δραστηριότητα, που λειτουργεί ανεξάρτητα από τη μαθησιακή διαδικασία.

Στα νέα ΠΣ πέρα από την αρχική και την τελική αξιολόγηση δίνεται έμφαση στην αξιοποίηση της **διαμορφωτικής αξιολόγησης**, ως μιας παιδαγωγικής λειτουργίας ενσωματωμένης δυναμικά στη διδακτική πράξη, η οποία αποβλέπει στο συνεχή έλεγχο της επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων (μετακίνηση από την αξιολόγηση της μάθησης στην αξιολόγηση για τη μάθηση). Υπηρετεί, δηλαδή, την ανάγκη της πληροφόρησης του εκπαιδευτικού για την αποτελεσματικότητα των επιλεγόμενων από αυτόν παρεμβάσεων, επινοήσεων και ενεργειών κατά την εξέλιξη του εκπαιδευτικού έργου. Ως παιδαγωγικό, μάλιστα, εργαλείο συναρτάται με την αξιοποίηση των λαθών των μαθητών/τριών που αναπροφοδοτεί τη διδακτική πορεία.

Διδακτική πλαισίωση Επιθυμητοί διδακτικοί προσανατολισμοί στα νέα ΠΣ

Ζητούμενο των νέων ΠΣ είναι να δοθούν ερεθίσματα, κατευθύνσεις και αρχές, κίνητρα και μεθοδολογικά εργαλεία για την επίτευξη της αποτελεσματικής διδασκαλίας μέσω της δημιουργίας δυναμικών κοινοτήτων μάθησης.

Με την κατανόηση της φυσιογνωμίας κάθε γνωστικού αντικείμενου και τον προβληματισμό σχετικά με το πώς μαθαίνουν οι μαθητές/τριες και ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους κάθε φορά, επιδιώκεται οι εκπαιδευτικοί να:

- δημιουργούν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, ενθαρρύνοντας την ενεργό εμπλοκή μαθητών/τριών σε ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες,
- εστιάζουν στην οικειοποίηση βασικών γνώσεων με τη βοήθεια των οποίων αναπτύσσονται γνωστικές, μεταγνωστικές και άλλες δεξιότητες και ικανότητες, αξιοποιώντας τις αρχές της παιδαγωγικής ψυχολογίας και τη φυσιογνωμία των γνωστικών αντικειμένων,
- επιδιώκουν τη διασύνδεση και ενσωμάτωση της νέας γνώσης με τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/τριών μέσω πολλαπλών προσεγγίσεων ανάλογα με τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντά τους,
- υιοθετούν στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, βιωματικής μάθησης και αξιοποιούν εναλλακτικές πρακτικές, ποικίλα διδακτικά εργαλεία και δημιουργικές δραστηριότητες,
- χρησιμοποιούν κατάλληλα τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή διδακτική τους πρακτική, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής μάθησης και τα διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία,
- ενθαρρύνουν τον κριτικό στοχασμό επί γνωστικών διαδικασιών και πρακτικών.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα νέα ΠΣ μπορούν να αποβούν κινητήρια δύναμη για την αλλαγή του σχολικού κλίματος. Να εμπνεύσουν τους/τις εκπαιδευτικούς με κατάλληλες οδηγίες, χώρο, τρόπους και μέσα, ώστε η σχολική τάξη να εξελιχθεί σε εργαστήριο έρευνας, επικοινωνίας, δράσης και έκφρασης, που οδηγεί τους μαθητές/τριες στο να εργάζονται για να πραγματώσουν: τη συνεργατικότητα, την αυτογνωσία, τη γλωσσική επίγνωση, την επικοινωνιακή ικανότητα, την υπευθυνότητα, την ανεκτικότητα, την πειθαρχία, το αίσθημα δικαίου, τη δημοκρατική ευαισθησία, την άμιλλα, την αλληλεγγύη, την αισθητική καλλιέργεια, την επίλυση προβλημάτων, τη διερευνητική μάθηση, την ψηφιακή εγγραμματοσύνη.

Στο πλαίσιο συγγραφής των νέων ΠΣ επισημαίνεται η σπουδαιότητα της μελέτης της γλώσσας σε κάθε γνωστικό αντικείμενο, λόγω της σημασίας που αυτή έχει στη διαμόρφωση του επιστημονικού λόγου (η γλώσσα ως βασική διάσταση του μαθηματικού, του επιστημονικού εγγραμμισμού, κ.λπ.). Σε κάθε γνωστικό αντικείμενο υπάρχει μια γλωσσική συνισταμένη, που σχετίζεται με την ορολογία κάθε επιστήμης, τις γλωσσικές πράξεις που επιτελούνται μέσω αυτής, καθώς και την προφορική και γραπτή έκφραση η οποία επιτρέπει τόσο την κατανόηση όσο και την παραγωγή λόγου σε κάθε γνωστικό αντικείμενο ή ευρύτερο επιστημονικό πεδίο.

Ένας ακόμη βασικός διδακτικός προσανατολισμός των νέων ΠΣ είναι η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών ως εργαλείων έρευνας και μάθησης σε όλο το εύρος τους. Αυτό συνιστάται και από πρόσφατη Οδηγία της ΕΕ (Digital Education Action Plan 2021-2027) που θέτει ως στόχο κάθε τάξη (έως το 2027) να είναι ψηφιακή και αυτό αφορά υποδομές, περιεχόμενο και πρακτικές.

Τέλος, η διερευνητική και δημιουργική ικανότητα αποτελεί στόχο και για τους/τις εκπαιδευτικούς. Οι εκπαιδευτικοί ως δημιουργοί, ερευνητές/τριες και αναστοχαστές/στριες επί των πρακτικών τους, μέσω της συμμετοχής τους στις προγραμματισμένες επιμορφώσεις θα εξοικειωθούν με τη δημιουργία/ανάπτυξη και εφαρμογή κατάλληλου διδακτικού εκπαιδευτικού υλικού.

Επιπλέον υποστήριξη του διδακτικού προγραμματισμού: Επιμορφωτικά Υλικά (I)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

«Εργαλεία Σύγχρονης Προσέγγισης της
Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής»

http://iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Grafeia/Graf_Ereynas_B/2018/Odigoi_Diafor_Didaskalia/Odigos_diaf_Dimotiko.pdf

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Επιπλέον υποστήριξη του διδακτικού προγραμματισμού: eΔιδακτικά Υλικά (II)

- ✓ Ιστότοπος ‘Ψηφιακού Σχολείου’: Φωτόδεντρα και λοιπές υπηρεσίες <https://dschool.edu.gr/>
- ✓ Ιστότοπος ‘Πρωτέας’ για Διδασκαλία Γλώσσας: 2000 πλήρη διδακτικά σενάρια Γλώσσας <http://proteas.greek-language.gr/>
- ✓ Ιστότοπος ‘Αίσωπος’ για Διδασκαλία υπολοίπων μαθημάτων: 268 παρα/δειγματικά διδακτικά σενάρια <https://aesop.iep.edu.gr/>
- ✓ Ιστότοπος ‘Προσαρμογές Αναλυτικών Προγραμμάτων για μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες’ http://users.sch.gr/christinakis/superedu/2015/09/06/prosarmoges_aps/
«Βρείτε το σύνολο του έργου “Προσαρμογές Αναλυτικών Προγραμμάτων για μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες” για το Νηπιαγωγείο, Δημοτικό και Γυμνάσιο που εκπονήθηκε το 2008 στα πλαίσια της πράξης “Αναλυτικά Προγράμματα Μαθησιακών Δυσκολιών – Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση” από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο του ΥΠΙΑΙΘ. Μπορούν να αξιοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς των Τμημάτων Ενταξης αλλά και από εκπαιδευτικούς της Γενικής Τάξης καθώς και των Ειδικών Σχολείων»
&
Ιστότοπος ‘Σχεδιάζω για όλους’: <https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/>
- ✓ Ιστότοπος με υλικά υποστήριξης διδασκαλιών σε πολυγλωσσικές/πολυπολιτισμικές τάξεις (ελληνική ως 2^η γλώσσα)
<http://iep.edu.gr/el/component/k2/content/50-ekpaidefsi-prosfygon>
<https://mefesi.pi.ac.cy/index.php/ekpedeutiko-yliko>

Ένα παράδειγμα σχεδιασμού σύνδεσης μαθημάτων-ΕΔ σε τμήματα Δ΄ με βάση τις νέες αρχές

Γρηγόρης Φιλιππιάδης, ΠΕ70, 36^ο ΔΣ Θεσ/νίκης, 2021

	ΝΗΠΙΑ ΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ						ΓΥΜΝΑΣΙΟ		
		Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ
1. ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ										
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή-Αυτομέριμα, Οδική Ασφάλεια	X	X			X			X		
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη			X			X				X-ΣΕΠ
3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση				X			X		X	
2. ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ										
1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	X	X			X			X		
2. Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία			X			X			X	
3. Παγκόσμια & τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά				X			X			X-ΣΕΠ
3. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ - Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη										
1. Ανθρώπινα δικαιώματα	X	X			X			X		
2. Εξελοντισμός διαμεσολαύηση			X			X			X	
3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα				X			X			X-
4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ - Δημιουργική Σκέψη & Πρωτοβουλία										
1 STEM - Εκπαιδευτική Ρομποτική	X	X			X	X		X		
2. Επιχειρηματικότητα - Αγωγή Σταδιοδρομίας-Γνωριμία με επαγγέλματα			X	X			X			

5 Ασφαλώς...κυκλοφορώ

Ενότητα

Σ' αυτή την ενότητα

- Θα μάθουμε:
 - ▶ Να δίνουμε οδηγίες με διαφορετικούς τρόπους.
 - ▶ Να περιγράφουμε με λεπτομέρειες ένα περιστατικό.
- Θα μάθουμε επίσης:
 - ▶ Με ποιες εγκλίσεις δίνουμε οδηγίες.
 - ▶ Να κλίνουμε ουδέτερα ουσιαστικά σε -μα.
 - ▶ Να φτιάχνουμε τις οικογένειες των λέξεων «δρόμος» και «τροχός».
- Θα γνωρίσουμε:
 - ▶ Κινητική Αγωγή
 - ▶ Κυκλοφοριακή Αγωγή.

...ομάδου με ασφάλεια!

	ΝΗΠΙΑ ΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ					ΓΥΜΝΑΣΙΟ			
		Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ
1. ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ										
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή-Αυτομέριμα, Οδική Ασφάλεια	X	X			X			X		
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη			X			X				X- ΣΕΠ
3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση				X			X		X	
2. ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ										
1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	X	X			X			X		
2. Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία			X			X			X	
3. Παγκόσμια & τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά										X-
3. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ - Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη										
1. Ανθρώπινα δικαιώματα	X	X								
2. Εξελικτισμός διαμεσολάθηση										
3. Συμπεριληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα										
4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ - Δημιουργική Σκέψη & Πρωτοβουλία										
1 STEM - Εκπαιδευτική Ρομποτική	X	X								
2. Επιχειρηματικότητα - Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα										

6 Οργάνωση δεδομένων και πληροφοριών

Τα παιδιά ηγαίνουν εκδρομή

🎯 Πώς οργανώνουμε τα δεδομένα όταν έχουμε πολλές πληροφορίες για ένα θέμα;

- Ο σύλλογος γονέων οργανώνει για τη Δ' τάξη μια εκδρομή στο τέλος της χρονιάς και προτείνει στα παιδιά και στους δασκάλους τους 5 προορισμούς:

 τα Καλάβρυτα

 τη Βεργίνα

 τα Μετέωρα

 τον υδροβιότοπο του Έβρου

 την Ιθάκη

6 Οργάνωση δεδομένων και πληροφοριών

1) Στο πλαίσιο ενός προγράμματος Αγωγής Υγείας, τα παιδιά έμαναν να τρώνε τουλάχιστον 2 φρούτα την ημέρα. Ο Πέτρος έκανε έρευνα, δίνοντας στους φίλους του να συμπληρώσουν τα παρακάτω ερωτηματολόγια. Στη συνέχεια, συγκέντρωσε τα στοιχεία της έρευνάς του.

1ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

3ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

5ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

7ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

9ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

11ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

2ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

4ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

6ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

8ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

10ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

12ο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Κάθε μέρα τρώω:

- Λιγότερα από 2 φρούτα
- Ακριβώς 2 φρούτα
- Περισσότερα από 2 φρούτα

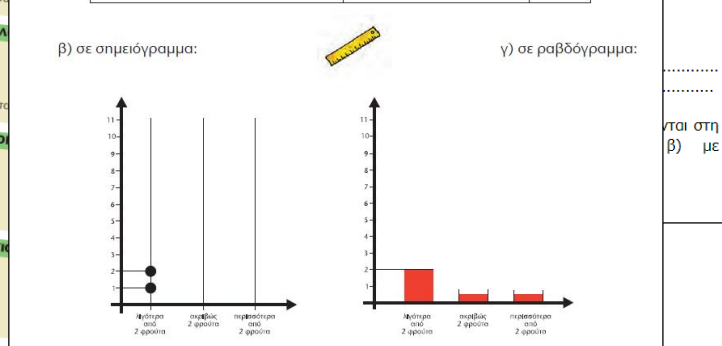
α) Έγινε έρευνα για τις προτιμήσεις των παιδιών και καταγράφηκαν οι απαντήσεις τους στον παρακάτω πίνακα. Κάθε παιδί είχε τη δυνατότητα μιας μόνο επιλογής.

Στο Δ1 τμήμα	Στο Δ2 τμήμα

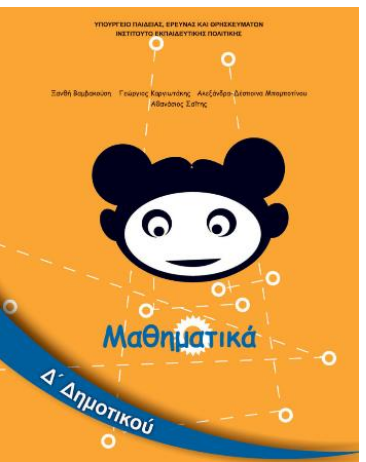
β) Βοηθή τον Πέτρο να οργανώσει τα στοιχεία που συγκέντρωσε:

α) σε πίνακα:

αριθμός φρούτων	πλήθος παιδιών	
λιγότερα από 2 φρούτα	//	2
ακριβώς 2 φρούτα		
περισσότερα από 2 φρούτα		

- Πόσα παιδιά ρώτησε συνολικά ο Πέτρος;
- Από τα στοιχεία που συγκέντρωσε ο Πέτρος μπορούμε να καταλάβουμε πόσα παιδιά δεν τρώνε κανένα φρούτο τη μέρα;
- Πόσα παιδιά εφαρμόζουν αυτό που έμαθαν στο πρόγραμμα Αγωγής Υγείας σχετικά με την ημερήσια κατανάλωση φρούτων;

Αρχική

Ημερολόγιο

Τμήματα μαθήματος

- Το Ουράνιο τόξο είναι εδώ, μέσα του κρύβει θησαυρό
- Στη χώρα του Ατ και του Ντοτ
- Οι ντετέκτιβ ανακαλύπτουν το μυστικό για σώμα γερό και μυαλό δυνατό
- Με το ποδήλατο στο δρόμο με ασφάλεια κυκλοφορώ

Δημοτικό

- Εγώ και οι συμμαθητές μου/-τριες μου
- Δόντια Γερά, Τρώγοντας Υγιεινά
- Παίζουμε και Μαθαίνουμε Παρέα, Πάντα με Βλέμμα Θετικό..!!
- Σχέδιο Α: Η ασφαλής «λεωφόρος» της ορθής διαδικτυακής συμπεριφοράς
- «Αειφόρος κινητικότητα – Ενεργοί τρόποι μεταφοράς»
- Κυκλοφορώ με ασφάλεια
- Ο μαγικός κόσμος της τάξης μας
- Το σώμα μου ένα θαύμα που αγαπώ, φροντίζω και προστατεύω
- Η Φιλία
- Σε μια ρώγα από σταφύλι
- Εγώ κι οι συμμαθητές
- Είμαστε όλοι εδώ
- Δεν μαλώνω, δεν μαλώνω, αγκαλιά μεγάλη απλώνω
- Πράσινες τηγανητές ντομάτες και άλλα φρούτα
- Κυκλοφορώντας με ασφάλεια
- Τα γράμματα του Σεβασμού
- Ασφαλώς κυκλοφορώ με το ποδήλατό μου
- Κυκλοφορώ με ασφάλεια
- Ο Ρούλης ο Τροφούλης και η περιπέτειά του στον κόσμο της υγιεινής διατροφής
- Κάθε αλλαγή μια φωτεινή αρχή
- Γνωριμία με το ανθρώπινο σώμα
- Το τραγούδι της χαράς
- Βλέπω με τα μάτια της καρδιάς μου
- Αειφόρος κινητικότητα – Ενεργοί τρόποι μεταφοράς
- Διαδίκτυο Ασφαλώς
- Κυκλοφορώ με ασφάλεια

Πρόγραμμα καλλιέργειας δεξιοτήτων

Σχολείο: 36 ^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης	Σχολ. Έτος 2021/22
Τάξη: Δ'	
Θεματική: Ζω καλύτερα – Ευ ζην	Υποθεματική: Οδική ασφάλεια
Τίτλος: Ασφαλώς κυκλοφορώ	
Δεξιότητες εκμάθησης προγράμματος:	
Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα, Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον)*, Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής, Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενυναίωσης, Πλάγια σκέψη, Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός.	

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο - Τίτλος	Ενδεικτικές δραστηριότητες
Οι μαθητές/τριες προσδοκούμε να: Μοιράζονται συναισθήματα και σκέψεις για τις δράσεις τους. Γνωρίζουν τους κανόνες λειτουργίας της ομαδικής εργασίας. Συναισθάνονται τη σημασία της ομαδικής εργασίας	1 Ας γνωριστούμε	Δραστηριότητες γνωριμίας με στόχο τη διαμόρφωση ενός κλίματος οικειότητας και εμπιστοσύνης που ευνοεί τη μάθηση και τη δημιουργικότητα. <u>Παράλληλα γίνεται διερεύνηση των προϋπαρχουσών γνώσεων.</u>
Γνωρίζουν τη σημασία των πινακίδων σήμανσης Αναγνωρίζουν τις πινακίδες σήμανσης Κυκλοφορούν λαμβάνοντας υπόψη τις πινακίδες σήμανσης	2 Πινακίδες σήμανσης	Δραστηριότητες με στόχο την εκμάθησή τους και την κατανόηση του ρόλου τους για ένα ασφαλές οδικό περιβάλλον.
Αναγνωρίζουν τους κινδύνους και τα εμπόδια κατά την πεζή πορεία Λαμβάνουν υπόψη τους κανόνες του Κώδικα Οδικής	3 Κυκλοφορώ με ασφάλεια ως πεζός	Δραστηριότητες με στόχο την εκμάθηση των κανόνων συμπεριφοράς των πεζών, ώστε να επιτευχθεί η ορθή συμπεριφορά των μαθητών/τριών, ως πεζών, στο οδικό δίκτυο.

Γνωρίζουν τις πινακίδες σήμανσης για ποδηλάτες Χρησιμοποιούν τον απαραίτητο εξοπλισμό ποδηλασίας Γνωρίζουν τον ορθό χειρισμό του ποδηλάτου Ελέγχουν το ποδήλατό τους πριν από κάθε διαδρομή	4 Κυκλοφορώ με ασφάλεια ως ποδηλάτης	Δραστηριότητες με στόχο την εκτίμηση της σπουδαιότητας του ορθού τρόπου χειρισμού του ποδηλάτου, της επιλογής του απαραίτητου εξοπλισμού και της εκμάθησης των κανόνων συμπεριφοράς των ποδηλατών.
Γνωρίζουν τους κανόνες συμπεριφοράς των επιβατών οχημάτων Εφαρμόζουν τους κανόνες συμπεριφοράς των επιβατών οχημάτων	5 Κυκλοφορώ με ασφάλεια ως επιβάτης	Δραστηριότητες με στόχο την εκμάθηση των κανόνων συμπεριφοράς των επιβατών οχημάτων.
Γνωρίζουν τους τρόπους μετακίνησης της διαδρομής από και προς το σχολείο και το σπίτι Γνωρίζουν την συντομότερη και ασφαλέστερη διαδρομή από το σπίτι τους προς το σχολείο.	6 Πηγαίνω/έρχομαι στο σχολείο με ασφάλεια Τρόποι μετακίνησης	Δραστηριότητες με στόχο την διερεύνηση των διαδρομών από το σπίτι προς το σχολείο και αντίστροφα, καθώς και των δυνατών τρόπων μετακίνησης.
Γνωρίζουν τις επιδόσεις τους, τόσο στον γνωστικό τομέα, όσο και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων.	7 Αξιολόγηση – Αναστοχασμός	Δραστηριότητες που έχουν ως στόχο την καλλιέργεια των <u>μεταγνωστικών</u> δεξιοτήτων και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

Σημείωση:

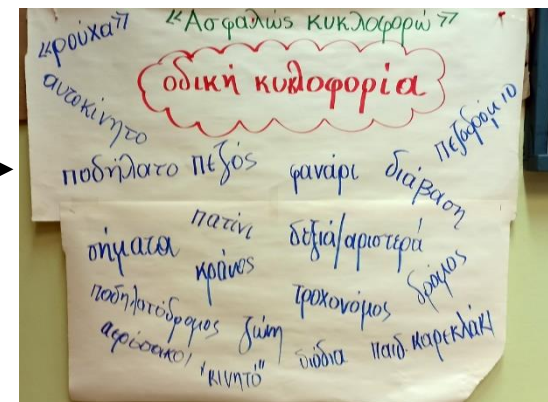
Το εργαστήριο «Κυκλοφορώ με ασφάλεια ως ποδηλάτης» θα διαρκέσει 4 ώρες.

*Οι στόχοι που αφορούν στην ψηφιακή μάθηση θα υλοποιηθούν, εφόσον το σχολείο είναι σε θέση να παρέχει την υλικοτεχνική υποδομή.

Εργαστήριο - Τίτλος
1 Ας γνωριστούμε
2 Πινακίδες <u>σήμανσης</u>
3 Κυκλοφορώ με ασφάλεια ως πεζός
4 Κυκλοφορώ με ασφάλεια ως ποδηλάτης
5 Κυκλοφορώ με ασφάλεια ως επιβάτης
6 Πηγαινοέρχομαι στο σχολείο με ασφάλεια Τρόποι μετακίνησης
7 <u>Αξιολόγηση</u> – <u>Αναστοχασμός</u>

Προτάσεις δραστηριοτήτων του προγρ. Του ΙΕΠ

- ➔ Συμβόλαιο, ομάδες, εννοιολογικός χάρτης στο ρε ➔
- ➔ Φυλλάδιο edrive, παιχνίδια από το «Φωτόδεντρο»
- ➔ Φυλλάδιο edrive, παρακολούθηση βίντεο από το «Φωτόδεντρο»
- ➔ Φυλλάδιο edrive, αναζήτηση ιστότοπων, δημιουργία ψηφιακής αφήγησης «η ημέρα ενός ποδηλάτη» απαγγελία ποιήματος «η ποδηλάτισσα»
- ➔ Φυλλάδιο edrive, δημιουργία φυλλαδίου με τους κανόνες του συνετού επιβάτη, δημιουργία ψηφιακής αφήγησης
- ➔ Χρήση Google Maps/γειτονιά, δημιουργία χάρτη στο google maps, παρακολούθηση βίντεο, σύνταξη κανόνων καλής οδικής συμπεριφοράς, ευάλωτοι χρήστες της οδού (ράμπες αναπήρων κλπ.)
- ➔ Παρουσίαση του προγράμματος/ σύνθεση σε powerpoint, σχολιασμός/συζήτηση/αναστοχασμός, φύλλα αυτοαξιολόγησης, διαμόρφωση portfolio

A. Εργαστήρια δεξιοτήτων
Φύλλο Προόδου μαθητή/τριας

.....

Σχολικό Έτος	Σχολείο	Τάξη	Τμήμα
2021/22	36° Δ. Σχ. Θεσσαλονίκης	Δ΄	-

A. Περιγραφική Αποτίμηση

1^η Θεματική Ενότητα: Ζω καλύτερα

<u>Πολιτειότητα</u>	<i>Ικανοποιητική</i>
<u>Ενσυναίσθηση και ευαισθησία</u>	<i>Εξαιρετική</i>
Επικοινωνία	<i>Ικανοποιητική</i>

2^η Θεματική Ενότητα:

Υποστήριξη του συλλογικού και ατομικού
προγραμματισμού του ΕΕ
(και) από νέους ενδοσχολικούς θεσμούς:
Ενδοσχολικοί συντονιστές και μέντορες

Από πού θα ξεκινήσουμε;

Αφετηρία/Κεντρική επιδίωξη:

Σχολείο με θετικό σχολικό κλίμα,

Σχολείο θετικών συναισθημάτων για όλους/ες

**Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου
και κοινωνικοσυναισθηματική αγωγή
στο ΔΣ:**

Ολιστική-συστημική προσέγγιση

Η συλλογιστική της ολιστικής προσέγγισης:

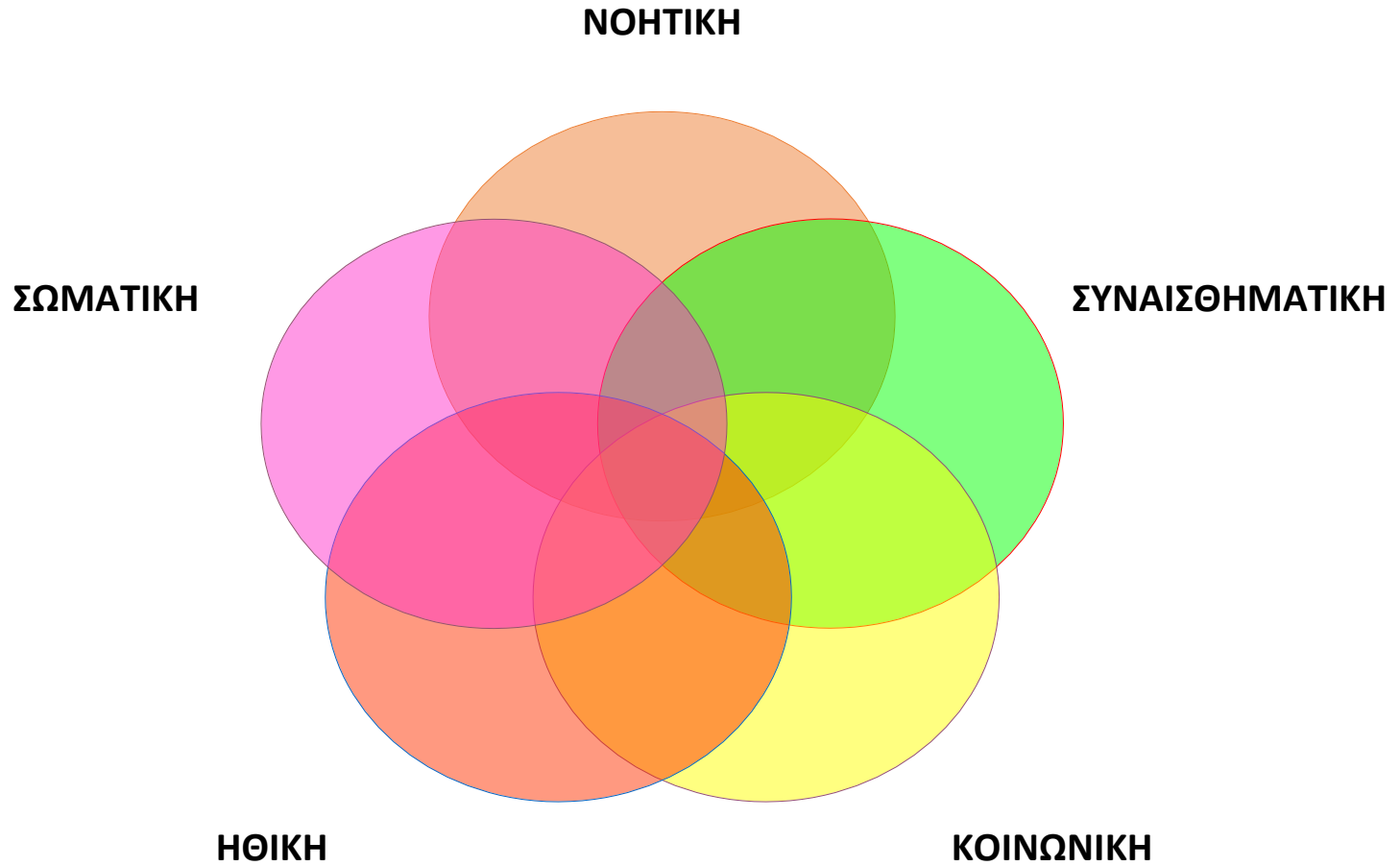
Γιατί, Τι, Πώς

Βασικός Εκπαιδευτικός Σκοπός του Σχολείου

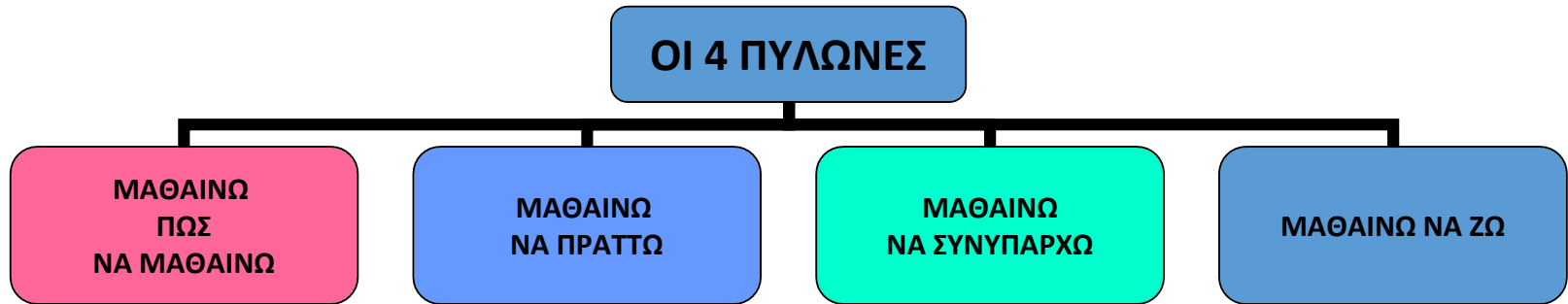
Η προαγωγή της ολόπλευρης αγωγής και μάθησης για όλα τα παιδιά.

Η υπεύθυνη, δημιουργική και επιτυχημένη υλοποίηση του αναλυτικού και ωρολογίου προγράμματος με χρήση σύγχρονων διδακτικών μεθόδων και μέσων αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

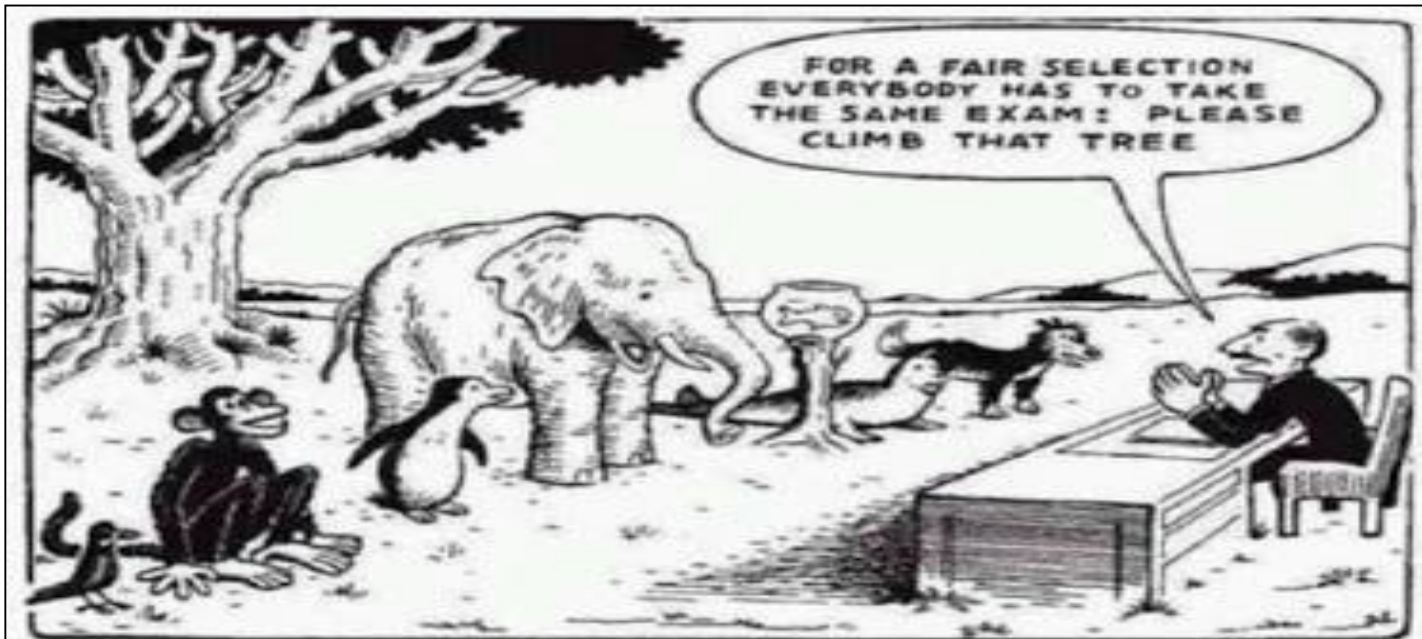
«Μαθαίνω να συνυπάρχω»: Βασικές δεξιότητες ζωής (life skills)

- Ικανότητα **λήψης αποφάσεων**
- Ικανότητα **επίλυσης προβλημάτων**
- Ικανότητα **δημιουργικής σκέψης**
- Ικανότητα **κριτικής σκέψης**
- Ικανότητα για **αποτελεσματική επικοινωνία**
- Ικανότητα **ανάπτυξης αλλά και διατήρησης διαπροσωπικών σχέσεων**
- **Γνώση του εαυτού**
- Ικανότητα για **ενσυναίσθηση**
- Ικανότητα **διαχείρισης συναισθημάτων και στρες**
(WHO 1993)

«Εκπαίδευση στις δεξιότητες ζωής» (life skills education)

Η «**εκπαίδευση στις δεξιότητες ζωής**», η οποία κρίνεται απαραίτητη από την ΠΟΥ, επικεντρώνεται στην ανάπτυξη αυτών των ικανοτήτων και καθιστά τα άτομα ικανά να **αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις απαιτήσεις και τις προκλήσεις της καθημερινής ζωής μέσα και έξω από το σχολείο** (WHO 1993)

Δυσκολίες/εμπόδια: «Σκαρφαλώστε στο δέντρο!»

Our Education System

“Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid.”

- Albert Einstein

Τι μπορούμε να κάνουμε
για την προαγωγή της ΚΣ αγωγής στο ΔΣ
στο συγκεκριμένο πλαίσιο λειτουργίας του;

(α) Να συναποφασίσουμε στόχους: Τι επιθυμούμε να πετύχουμε;

Διαμόρφωση θετικού σχολικού κλίματος με συμμετοχική θέσπιση ξεκάθαρων Ορίων/Κανόνων για όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας

Συνευθύνη όλων για την τήρησή τους

Προαγωγή Θετικής Κοινωνικής/Συναισθηματικής Συμπεριφοράς και τροποποίηση της μη επιθυμητής με:

Ανάλυσή της, Διδασκαλία εναλλακτικών κοινωνικών δεξιοτήτων & Στρατηγικές ελέγχου των συναισθημάτων

Ενίσχυση Αυτοεκτίμησης & Ενσυναίσθηση, Διαχείριση συναισθημάτων & Αυτορρύθμιση

μέσω Ένταξης σε Ομάδα/Κοινότητα, Επικοινωνίας & Συνεργασίας

**(β) Να προγραμματίσουμε και να υλοποιήσουμε δράσεις:
αρχικά όλοι μαζί σε επίπεδο σχολείου & μετά
ατομικά/εταιρικά στην τάξη/τάξεις μας:**

- **Συνεργασία** Διεύθυνσης, Συλλόγου Διδασκόντων και Σχολικού Συμβουλίου σχολείου στη διαμόρφωση **Σχολικού Κανονισμού-Συνολικής σχολικής πολιτικής σε θέματα συμπεριφοράς**
- Με βάση τον Κανονισμό, συνδιαμόρφωση **Συμβολαίων Συνύπαρξης/Κανόνων συμπεριφοράς τάξης ή/και ατόμου**
- **Εφαρμογή προγραμμάτων** προαγωγής της κοινωνικοσυναισθηματικής αγωγής και μάθησης σε όλες τις τάξεις
- **Διάχυση των πρακτικών και των αποτελεσμάτων** των προγραμμάτων αυτών σε διαταξικές και διασχολικές παιδαγωγικές συναντήσεις /Διαταξική και διασχολική δικτύωση

1. Σχολικός κανονισμός: Συμμετοχικός σχεδιασμός

*«Ακούγομαι, εκφράζομαι,
συμμετέχω
σε ένα σχολείο που με σέβεται
και με υπολογίζει»:*

Συνδιαμόρφωση-Προϊόν συλλογικής
διαπραγμάτευσης,
σαφής οριοθέτηση δικαιωμάτων &
υποχρεώσεων,
δημόσια ανάρτησή του στους σχολικούς
χώρους
και συνευθύνη για την συνεπή τήρησή του
από όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας

2. Συμβόλαια τάξης

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ ΜΑΣ

1. Όταν είναι να ^{απόφασι} αποφασίζεις αόριστοι στην τάξη, να μιλάτε χαμηλόφωνα.
2. Να σεβάζουμε κι αντιστρέφω το αντίστοιχο.
3. Να είμαστε συνεπείς στα καθήκοντά μας.
4. Να βοηθάμε τους συμμαθητές μας.
5. Καθημερινά να έχουμε ετοίμα τα σχολικά βιβλία και να είναι καθαρά και οργανωμένα.
6. Μην μιλάμε με χαμηλό φωνή ή με βλαστήμιες.
7. Να μιλάμε χαμηλόφωνα και να μην έχουμε φωνή στην τάξη.
8. Πρέπει να μιλάμε με ήχο και να μην μιλάμε με φωνή.
9. Να μην μιλάμε με φωνή και να μην μιλάμε με φωνή.
10. Να προσπαθούμε να είμαστε ήρεμοι και να μην μιλάμε με φωνή.

- 11) Να έρχομαι συστηματικά στο σχολείο.
- 12) Να είμαστε τα απαραίτητα υγιεινά. Στην τάξη και στην οδό.
- 13) Να μην παύω να μιλάω ο ένας τον άλλον.
- 14) Πρέπει να είμαστε καθαροί και να μην μιλάμε με φωνή.

15) Να συμπεριφερόμαστε ευγενικά όλοι δε όλοι.

- 16) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 17) Δεν μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 18) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 19) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 20) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 21) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 22) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 23) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 24) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 25) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 26) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 27) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 28) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 29) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.
- 30) Να μην μιλάμε με φωνή στην τάξη.

ΜΠΡΑΒΟ ΠΑΙΔΙΑ!!!

ΚΑΛΗΜΕΡΑ!
ΝΕΑ ΜΕΡΑ!!

ΕΠΕΝΟΥΜΙΣΗ

ΕΥΚΑΙΡΙΑ

ΕΥΝΕΤΕΙΑ...

ΟΓΙΚΟΣ ΔΗΤΟΣ ΜΕΗΣ ΜΑΣ

26-11-2018
α να ^{γάνουμε} ~~ομαδικές~~ ασκήσεις
α μιλάτε χαμηλόφωνα.

ατε τη αντικείμενα του ερώ
τε συνέπειες στα μαθητές
αμε τους συμμαθητές μας.
χουμε όλο τα ερωτήματα βιβλίου και το
ερώτημα!

Εφαρμογή μέσα και έξω από την τάξη

Ανάπτυξη προαιρετικών **ομαδικών δραστηριοτήτων/παιχνιδιών** που ενδιαφέρουν/αρέσουν (σ)τους μαθητές και βοηθούν στην παιγνιώδη εκμάθηση κανόνων και στην καλλιέργεια στενότερων δεσμών και σχέσεων συνεργασίας μεταξύ τους

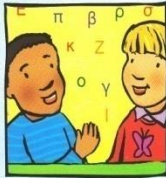
Παράλληλη υποστηρικτική δράση: Σχολική Λέσχη Ανάγνωσης με θεματική επιλογή βιβλίων

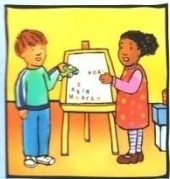
ΕΙΛΙΑΜΠΕΘ ΒΕΡΝΤΙΚ

Οι λέξεις
δεν είναι για
να πληγώνουμε

απόδοση: Καλλιόπη Κύρδη

ΜΗΕΣΤ ΣΕΛΕΡ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΒΙΒΛΙΑ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
50.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

MARTIN ΑΓΚΑΣΙ

Τα χέρια
δεν είναι για
να δέρνουμε

απόδοση: Καλλιόπη Κύρδη

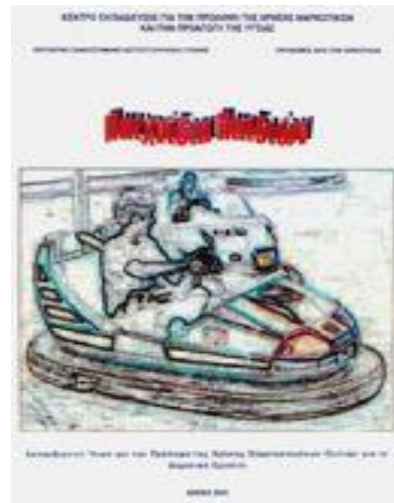
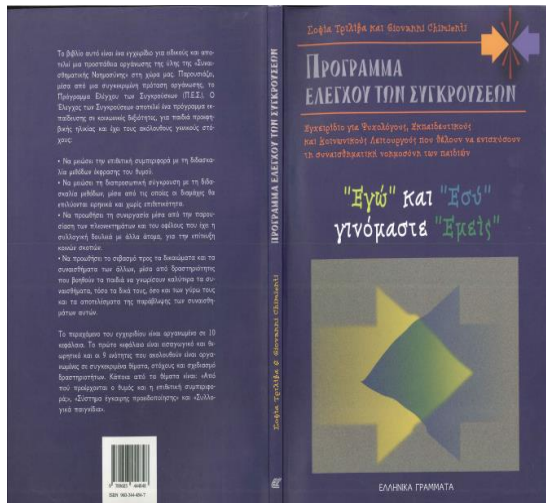
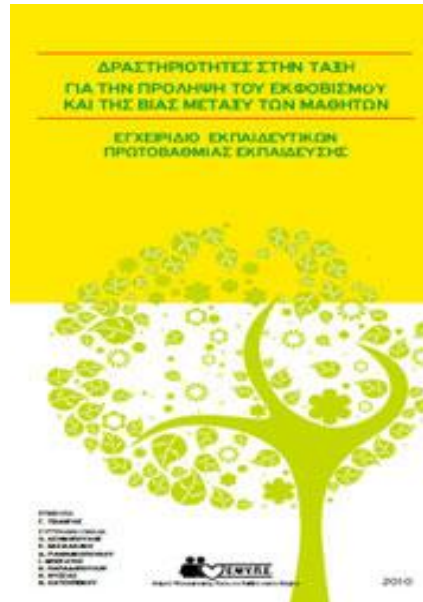
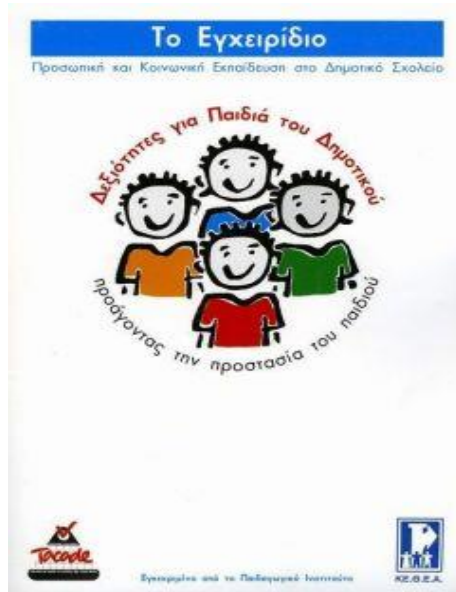
ΜΗΕΣΤ ΣΕΛΕΡ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΒΙΒΛΙΑ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
50.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

3. Προγράμματα κοινωνικοσυναισθηματικής αγωγής

Εστίαση στη θετική συμπεριφορά: 'Στη σχέση τη βασίζεις τη μάθηση'

5 προτάσεις μου

1. «Δεξιότητες (ζωής) για παιδιά δημοτικού»

Το υλικό αποτελείται από τις ακόλουθες ενότητες:

- **Το Εγχειρίδιο:** Περιλαμβάνει το θεωρητικό υπόβαθρο και τις οδηγίες για την προσωπική και κοινωνική εκπαίδευση που στοχεύει στην προστασία του παιδιού
- **Εργαστήρια για το σχολείο:** περιλαμβάνει 10 εργαστήρια για όλο το σχολείο και την σχολική κοινότητα
- **Εργαστήρια για γονείς:** περιλαμβάνει 6 εργαστήρια που απευθύνονται στους γονείς και την οικογένεια του παιδιού
- **Διδακτικές κάρτες:** περιλαμβάνει 33 κάρτες με δραστηριότητες που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι δάσκαλοι με τα παιδιά. Οι δραστηριότητες αυτές βασίζονται στην ομαδική δουλειά και στη συνεργατική μάθηση.

- Το υλικό των μαθημάτων περιλαμβάνει 6 ενότητες:
 1. Εγώ, ένας ξεχωριστός άνθρωπος
 2. Ένας από τους πολλούς
 3. Συναισθήματα και αισθήματα
 4. Μαθαίνω καινούριες δεξιότητες
 5. Αντιμετωπίζω προκλήσεις
 6. Προσέχω τον εαυτό μου
- Κάθε θεματική ενότητα αναλύεται στα εξής μέρη:
Ενίσχυση της αυτοεκτίμησης, Φιλία-σχέσεις-επίλυση διαφωνιών με ηρεμία, Κριτική σκέψη-λήψη αποφάσεων, Κίνδυνος-πρωτοβουλία, Απώλεια και θλίψη, Βοήθεια και προστασία, Μεγάλωμα και αλλαγή
- «Επιδίωξη του εκπαιδευτικού πακέτου είναι να δοθεί **υποστήριξη και φροντίδα στον εκπαιδευτικό, που μέσα από τον ρόλο του, καθημερινά καλείται να αντεπεξέλθει σε καταστάσεις και συνθήκες για τις οποίες συχνά δεν είναι εκπαιδευμένος** (προβλήματα συμπεριφοράς όπως επιθετικότητα, απόρριψη και κοινωνικός αποκλεισμός, κακοποίηση, δουλειά σε ομάδες) και να γνωρίσει εκπαιδευτικά εργαλεία και μεθόδους πρόληψης και αγωγής υγείας που προωθούν την προσωπική και κοινωνικοσυναισθηματική εκπαίδευση των παιδιών.
- Όλο το πρόγραμμα είναι εγκεκριμένο από το (πρώην) Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και είχε εκδοθεί αρχικά από το ΚΕΘΕΑ, το 1998, σε ειδικές κάρτες, από τις οποίες και μεταφέρθηκε σε ηλεκτρονική μορφή. **Η μεταφορά της έντυπης έκδοσης σε ηλεκτρονική μορφή είναι προσφορά του Διονύσιου Παρούτσα σε συνεργασία με την υπεύθυνη του Γραφείου Αγωγής Υγείας Δ/σης Π.Ε. Δυτικής Αττικής Γωγώ Σταματοπούλου»**
- <https://paroutsas.jmc.gr/project/protect/index.htm>

2. «Βήματα για τη ζωή»

Σκοπός του Προγράμματος «Βήματα για τη ζωή» είναι να διδαχθούν τα παιδιά τον τρόπο να σκέφτονται και να αποκτήσουν τις δεξιότητες εκείνες που θα τα βοηθήσουν να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους, να αποφεύγουν τις συγκρούσεις, να κάνουν καλή εκτίμηση των καταστάσεων ώστε να λύνουν τα προβλήματά τους και να καταστρώνουν σχέδια για να πετύχουν τους στόχους τους, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα την ενσυναίσθηση αλλά και την αυτοεκτίμησή τους (Κουρμούση Ν., 2012).

Περιεχόμενο

Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ατομικών και Κοινωνικών Δεξιοτήτων «Βήματα για τη ζωή» έχει τη μορφή ενός πακέτου, καθώς κρίνεται ότι θα έχει καλύτερα αποτελέσματα εάν χρησιμοποιηθούν οι χαρακτηριστές και οι ιστορίες με τον τρόπο που έχουν σχεδιαστεί.

Κάθε πακέτο περιλαμβάνει:

- ▶ Το **Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού**: πρόκειται για ένα εργαλείο αναφοράς, που εξηγεί την υποδομή, τη λογική αλλά και τον τρόπο υλοποίησης του Προγράμματος. Σε αυτό θα βρείτε το θεωρητικό υπόβαθρο των Προγραμμάτων Προαγωγής Ψυχικής Υγείας, την περιγραφή και τη θεωρητική τεκμηρίωση του Προγράμματος «Βήματα για τη ζωή», τις οδηγίες εφαρμογής του αλλά και χρήσιμες υποδείξεις για την καλύτερη χρήση του.
- ▶ Τις **Επιστολές για την οικογένεια**: περιλαμβάνονται στο Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού, στο Δ' Μέρος, και πρόκειται για επιστολές που αποστέλλονται στην οικογένεια σε κάθε μάθημα όπου το Πρόγραμμα το απαιτεί. Οι επιστολές περιλαμβάνουν σύντομη περιγραφή του περιεχομένου του μαθήματος, καθώς και υποδείξεις προς τους οικείους για τη συνέχιση και την εμπέδωση της μάθησης στο σπίτι.
- ▶ Τον **Οδηγό Μαθημάτων**: πρόκειται για αναλυτικό Οδηγό των 27 μαθημάτων του Προγράμματος, με σαφείς οδηγίες για τη σωστή παρουσίαση κάθε μαθήματος από τον/την εκπαιδευτικό. Το περιεχόμενο κάθε μαθήματος περιγράφεται παρακάτω.
- ▶ Τις **Εικόνες των Μαθημάτων, των Συναισθημάτων και της Χρονικής Ακολουθίας**: σε κάθε μάθημα, περιγράφονται από τον/την εκπαιδευτικό ιστορίες και περιστατικά με θέματα παρμένα από την καθημερινή ζωή των παιδιών, με στόχο να συζητηθούν με τους μαθητές. Οι αντίστοιχες αριθμημένες εικόνες εσωκλείονται σε πλαστικό φάκελο μέσα στο πακέτο του Προγράμματος, μαζί με τις Εικόνες των Συναισθημάτων.
- ▶ Τα **Πρόσωπα Συναισθημάτων για την κατασκευή μασκών**: απεικόνιση διαφορετικών συναισθημάτων σε εικόνες προσώπων, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή των αντίστοιχων μασκών.
- ▶ Τις **Γαντόκουκλες**: ο Νάγης, ο μικρός μαθητής, και η Γιασμένα, η μικρή μαθήτρια, χρησιμοποιούνται για να εισαγάγουν αλλά και να επιδείξουν τον τρόπο χρήσης των εννοιών και των δεξιοτήτων που παρουσιάζονται και διδάσκονται στα Μαθήματα του Προγράμματος.
- ▶ Το **Αντιστρέψ Πιγκουινάκι του Κύκλου**: πρόκειται για ένα λούτρινο αντιστρέψ πιγκουινάκι, το οποίο κρατά κάθε παιδί όταν είναι η σειρά του να μιλήσει.

Οδηγός μαθημάτων

✓ **Ενότητα 1:** Δραστηριότητες γνωριμίας και προσαρμογής

(συστήνομαι και συστήνω, κουτί του κεφιού, τροχός/βραχιόλια/ημερολόγιο της φιλίας, συμβόλαιο)

✓ **Ενότητα 2:** Πρόγραμμα και έννοιες κοινωνικών/ατομικών δεξιοτήτων

(κάνε/μην κάνεις, γιατί/επειδή, αν/τότε, πριν/μετά/αργότερα, ίδιο/διαφορετικό, μερικοί/όλοι)

✓ **Ενότητα 3:** Αναγνώριση-διαχείριση συναισθημάτων και ενσυναίσθηση

(χαρά, λύπη, θυμός, απογοήτευση, ζήλεια, άγχος)

✓ **Ενότητα 4:** Εκτίμηση καταστάσεων, επίλυση προβλημάτων, θέσπιση στόχων

(υπάρχουν πολλές λύσεις σε ένα πρόβλημα, σκεφτόμαστε πριν ενεργήσουμε, είναι πάντα τα πράγματα όπως νομίζουμε;, μαθαίνουμε να λύνουμε τα προβλήματά μας, βάζω στόχους-κάνω σχέδιο)

✓ **Ενότητα 5:** Κατευθύνσεις για τη διαχείριση της απώλειας

Πολύτεχνες συμμετοχικές στρατηγικές

- Αποφυγή χρήσης εξουσίας από τον εκπαιδευτικό: Κλήρωση και τυχαία επιλογή
- **Σύστημα ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης: Αξίωμα του Βοηθού, Χρήση φιλοφρονήσεων**
- Ενεργητική ακρόαση και δεξιότητες επικοινωνίας
- **Παιχνίδια ρόλων**
- Ιστορίες με εικόνες για συζήτηση στον κύκλο
- **Καταιγισμός ιδεών**
- Αναγνώσεις λογοτεχνικών βιβλίων
- **Διάλογος και επιχειρηματολογία**
- Αυτοπαρουσιάσεις
- **Βιωματικές δραστηριότητες με μάσκες συναισθημάτων & Καλλιτεχνική έκφραση**
- Τεχνικές χαλάρωσης
- Συνεργασίες μεταξύ παιδιών
- **Θεσμός των ειρηνοποιών**
- Συνεργασία με οικογένειες παιδιών
- **Δημιουργία ομάδας εκπαιδευτικών για ανταλλαγή απόψεων & εμπειριών**

Ιστορίες με εικόνες για συζήτηση στον κύκλο

Εικόνα 38α
Συναίσθημα Ζήλιας

Κοιτάξτε αυτή την εικόνα προσεκτικά (Εικόνα 38α: Συναίσθημα Ζήλιας).

Τι βλέπετε σ' αυτή την εικόνα; (Πάρτε απαντήσεις.)

Ναι, σωστά, είναι ένα αγόρι, ο Κίμωνας, που κοιτάζει το ηλεκτρονικό παιχνίδι της Βιβής. Πώς λέτε ότι νιώθει ο Κίμωνας; (Πάρτε απαντήσεις.)

Τι λέτε πως σκέφτεται; (Πάρτε απαντήσεις.)

Κοιτάξτε πάλι την εικόνα προσεκτικά.

Πώς είναι τα ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ του Κίμωνα; Εσείς θα μου τα λέτε κι εγώ θα τα γράφω με τη σειρά στην αριστερή πλευρά του πίνακα, κάτω από τη λέξη ΖΗΛΙΑ και τις λέξεις ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΗΜΑΔΙΑ.

Πώς είναι η στάση του σώματός του; Χαλαρή ή σφιγμένη; («Σφιγμένη».)

Το πρόσωπό του τι χρώμα έχει, ροδοκόκκινο ή κάπως χλωμό; («Κάπως χλωμό».) Έχετε ακούσει που λέμε ότι «κιτρίνισε από τη ζήλια του»;

Πώς είναι το βλέμμα του; Χαρούμενο ή όχι; («Όχι».)

Πώς είναι η έκφρασή του; Ικανοποιημένη ή όχι; («Όχι».)

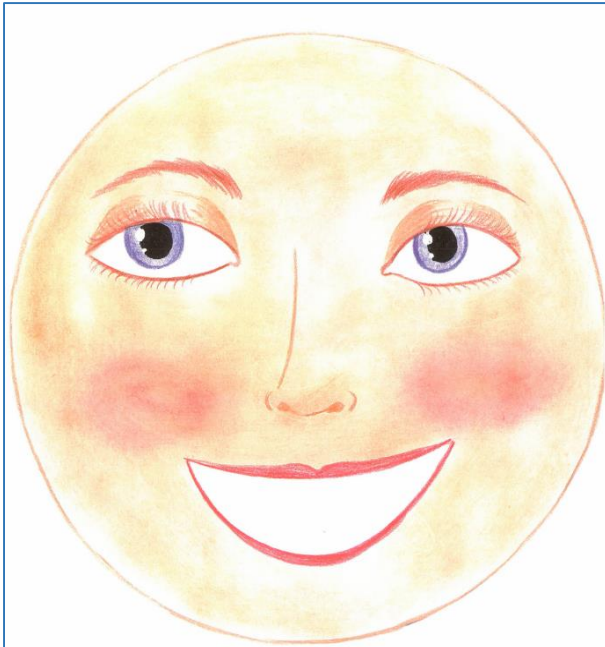

Εικόνα 38β

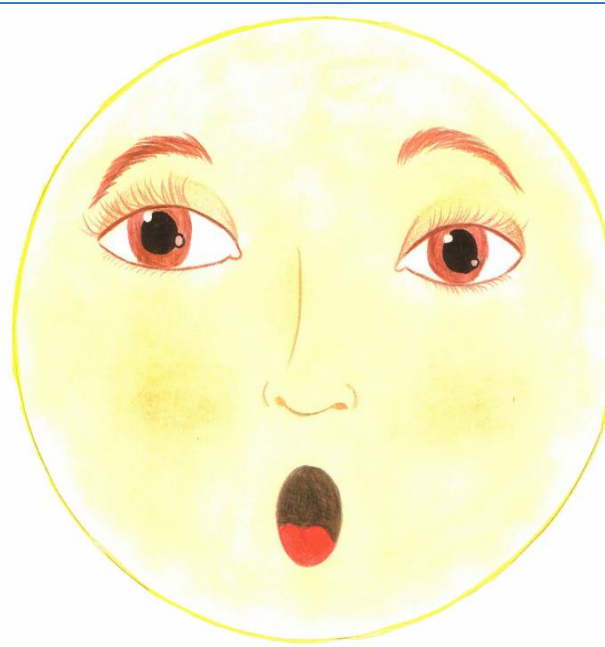
7. Ωραία τα περιγράψατε. Ελάτε όμως να βρείτε και κάτι άλλο. Να σκεφτείτε τι μπορούμε να κάνουμε όταν νιώθουμε το συναίσθημα της ΖΗΛΙΑΣ. Με τι τρόπους, δηλαδή, μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε και να ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΟΥΜΕ, να νιώσουμε ΞΑΛΑΦΡΩΜΕΝΟΙ; Εσείς θα μου λέτε ΟΛΟΥΣ τους ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΥΣ τρόπους που σκέφτεστε κι εγώ θα τους γράφω στον πίνακα, σε αυτή τη λίστα με τίτλο «Τι μπορούμε να κάνουμε όταν ΖΗΛΕΥΟΥΜΕ». Ποιος θα μου πει πρώτος; Φτιάξτε τη λίστα φροντίζοντας να τονίζετε τους αποδεκτούς τρόπους για να αποκτήμα κάτι που έχει κάποιος άλλος («ζητάμε με ευγενικό τρόπο», «μοιραζόμαστε», «ανταλλάσσουμε»).

Ωραία πράγματα είπατε. Πάμε τώρα να δούμε τι έκανε τελικά ο Κίμωνας. Κοιτάξτε αυτή την εικόνα (Εικόνα 38β, που δείχνει τη Βιβή να δίνει το ηλεκτρονικό της παιχνίδι στον Κίμωνα). Τι βλέπετε; Τα κατάφερε τελικά ο Κίμωνας; Τι νομίζετε πως είπε στη Βιβή; Πάρτε απαντήσεις και βοηθήστε τα παιδιά να αντιληφθούν ότι, μερικές φορές, το πρόβλημα της ζήλιας μπορεί να λυθεί με το να ζητήσουν να μοιραστούν για λίγο το αντικείμενο που ποθούν. Σχολιάστε: Το να αποκτήσουμε κάτι που έχει κάποιος άλλος – είτε πρόκειται για κάτι υλικό όπως παιχνίδια, είτε για αγάπη – είναι ένα πρόβλημα, σωστά; (Πάρτε απαντήσεις.) Αυτό σημαίνει πως, ΑΝ βρούμε έναν τρόπο να λύσουμε το πρόβλημά μας είτε αποκτώντας αυτό που ΖΗΛΕΥΟΥΜΕ, είτε βρίσκοντας κάτι άλλο που θα μας κάνει χαρούμενους, ΤΟΤΕ θα λύσουμε και το πρόβλημα της ΖΗΛΙΑΣ μας, σωστά; (Πάρτε απαντήσεις.)

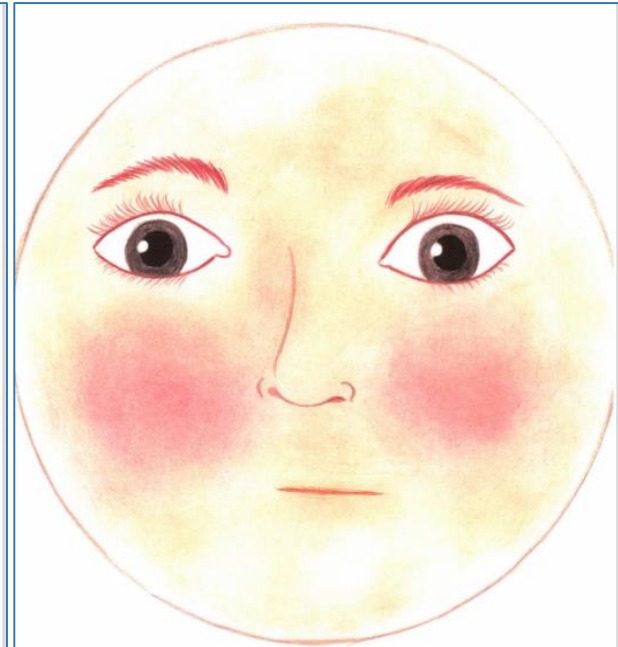
Μάσκες συναισθημάτων

Χαρά
Μάσκα Συναισθημάτων

Φόβος
Μάσκα Συναισθημάτων

Εσωστρέφεια
Μάσκα Συναισθημάτων

Γαντόκουκλες & αντιστρές πγκουινάκι του κύκλου

Βήματα για τη ζωή

Χρόνος για

Το πρόγραμμα στηρίζεται στην Κοινωνική Θεωρία της Μάθησης (Bandura) και περιλαμβάνει:

- διδασκαλία και επίδειξη της επιθυμητής συμπεριφοράς από τον εκπαιδευτικό,
- δοκιμή από τον μαθητή,
- ανατροφοδότηση μέχρι να εμπεδωθεί η δίδασκόμενη δεξιότητα.

Επιστολές προς γονείς

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ': ΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ...

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
1η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ	
2η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΦΙΛΟΦΡΟΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΣ	
3η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΙΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΜΑΣ	
4η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΙΑΚΟΠΤΟΥΜΕ ΕΥΓΕΝΙΚΑ	
5η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ	
6η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ	
7η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ; ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΑΖΟΥΝ;	
8η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΜΑΣΤΕ ΤΟΝ ΘΥΜΟ ΜΑΣ;	
9η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΙΣΘΑΝΟΜΑΣΤΕ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟ;	
10η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΜΑΣΤΕ ΤΟΝ ΦΟΒΟ ΜΑΣ; ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ ΟΤΑΝ ΜΑΣ ΕΚΦΟΒΙΖΟΥΝ;	
11η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΕΡΗΦΑΝΟΙ ΝΙΩΘΟΥΜΕ ΝΤΡΟΠΗ ΕΙΜΑΣΤΕ ΝΤΡΟΠΑΛΟΙ	
12η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΩΣ ΔΕΙΧΝΟΥΜΕ ΟΤΙ ΝΟΙΑΖΟΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΒΟΗΘΑΜΕ;	
13η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ	
14η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΑ / ΜΟΝΑΞΙΑ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΜΠΟΥΜΕ ΣΕ ΜΙΑ ΠΑΡΕΑ;	
15η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΝΟΧΕΣ ΚΑΙ ΖΗΛΙΑ	
16η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ ΜΕ ΤΟ ΣΤΡΕΣ;	
17η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΛΥΝΟΥΜΕ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΑΣ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ ΟΤΑΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΝΥΠΟΜΟΝΟΙ; Ή ΟΤΑΝ ΒΑΡΙΟΜΑΣΤΕ	
18η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ ΟΤΑΝ ΜΑΣ ΠΕΙΡΑΖΟΥΝ;	
19η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΝΑ ΑΚΟΥΜΕ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΝΑ ΛΕΜΕ ΟΧΙ ΟΤΑΝ ΠΡΕΠΕΙ	
20ή ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΩΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΟΥΜΕ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ; ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΟΠΩΣ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ; ΑΛΗΘΕΙΑ / ΨΕΜΑΤΑ	
21η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟ ΔΕΙΧΝΕΙ Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ! ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΑΓΟΡΑΣΟΥΜΕ;	
22η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΒΑΖΟΥΜΕ ΣΤΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΜΕ ΠΩΣ ΘΑ ΤΟΥΣ ΠΕΤΥΧΟΥΜΕ	
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	

3. Σχολική Διαμεσολάβηση Ομηλίκων

Εκπαίδευση
μαθητών/μαθητριών στην
ειρηνική επίλυση
συγκρούσεων (win-win)

&

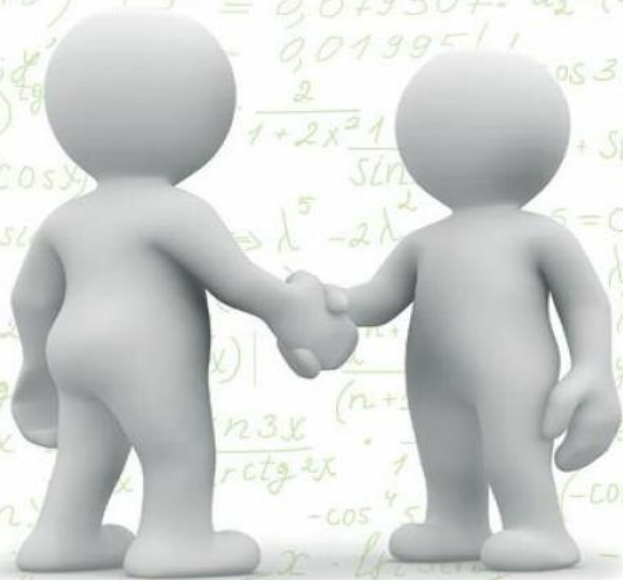
Συστημική ένταξη της
διαμεσολάβησης στο
σύνολο των εκπαιδευτικών
πρακτικών για την
εμπέδωση της
ενσυναίσθησης και την
πρόληψη της
επιθετικότητας στη σχολική
κοινότητα

(Αρτινοπούλου, 2010)

«Ένας οδηγός για την επίλυση συγκρούσεων στο σχολείο από ομηλίκους»

ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΕΝΑΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΠΟ ΟΜΗΛΙΚΟΥΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2016

https://www.antigone.gr/wp-content/uploads/announcements/Sholiki_Diamesolavisi.pdf

- «Η **σχολική διαμεσολάβηση ομηλίκων** αποτελεί μία εναλλακτική μέθοδο για την ειρηνική επίλυση συγκρούσεων ανάμεσα στους μαθητές και στις μαθήτριες. Η προσπάθεια για επικοινωνία, ενσυναίσθηση και ισότιμη εμπλοκή των δύο πλευρών σε συγκρούσεις που μπορεί να προκύψουν στο σχολικό περιβάλλον, επιχειρεί να εισάγει τη σχολική κοινότητα σε μία συνεργατική κουλτούρα, προάγοντας έτσι ευρύτερα τη δημοκρατία και τη συμμετοχή σε κάθε κοινωνικό περιβάλλον.
- Η **ΑΝΤΙΓΟΝΗ**, Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης, σε συνεργασία με το **Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ**, υλοποιούν από το 2012 προγράμματα δημοκρατικής εκπαίδευσης για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ενώ το σχολικό έτος 2016-2017 εξέδωσαν και το εγχειρίδιο **“Σχολική διαμεσολάβηση, ένας οδηγός για την επίλυση συγκρούσεων στο σχολείο από ομηλίκους”**. Ο οδηγός είναι **εγκεκριμένος ως παιδαγωγικά κατάλληλος από το Υπουργείο Παιδείας** και απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται να εφαρμόσουν τη σχολική διαμεσολάβηση ομηλίκων στα σχολεία τους».

<http://www.antigone.gr/gr/projects/project/30/description/>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
Α' ΕΝΟΤΗΤΑ	7
1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ	7
2. ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ	8
3. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ	11
4. ΡΟΛΟΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ/ΟΥΣΩΝ	13
Β' ΕΝΟΤΗΤΑ	19
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1: Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ	19
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2: ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ;	22
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 3: Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ	24
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 4: ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ, ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ	33
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 5: ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΜΕ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ	37
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 6: ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΜΕ ΣΕΝΑΡΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ	45
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ	46
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	48

4.5. ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

που διευκολύνουν τους διαμεσολαβητές και τις διαμεσολαβήτριες κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης ή/και της εξάσκησης με παιχνίδια ρόλων

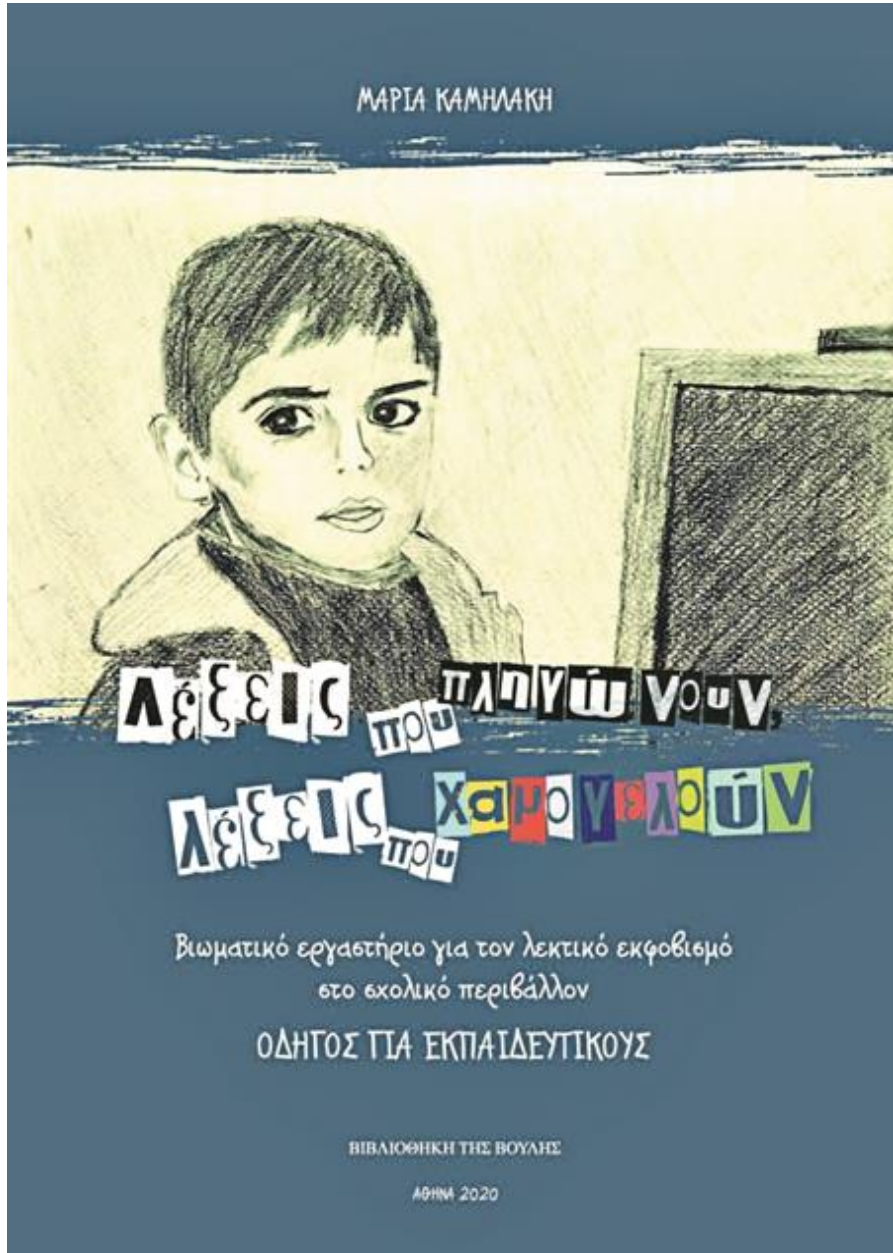
- Για ποιο θέμα θα θέλατε να συζητήσουμε;
- Μπορείτε να αναφέρετε περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά;
- Πώς σε κάνει να νιώθεις αυτό που περιγράφεις;
- Μπορείς να μας πεις τι συμβαίνει εδώ;
- Τι χρειάζεσαι/τι θέλεις;
- Τι σε ενοχλεί πιο πολύ από όλα σε αυτήν την ιστορία;
- Τι σκέφτεσαι/ποιες ιδέες έχεις σχετικά με το συμβάν;
- Τι θα ήθελες να δεις να συμβαίνει;
- Υπάρχει κάτι άλλο για το οποίο θα ήθελες να μιλήσεις;
- Τι θα μπορούσε να σε βοηθήσει αυτήν τη στιγμή;
- Για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε κάθε πλευρά καλύτερα, μπορείς να επαναλάβεις για εμάς τι άκουσες να λέει ο/η για αυτό που συνέβη και πως νιώθει σχετικά;
- Τι θα ήθελες να καταλάβει ο/η για το συμβάν/την κατάσταση τώρα;
- Τι χρειάζεται να αλλάξει ώστε να νιώθεις πιο καλά;
- Υπάρχει κάτι που να μπορείς να κάνεις ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση;
- Δεν μου είναι ξεκάθαρο αυτό, μπορείς να με βοηθήσεις να το κατανοήσω καλύτερα;
- Τι θα μπορούσες να κάνεις διαφορετικά εάν η σύγκρουση προκύψει ξανά;
- Πώς νιώθεις που επιλύθηκε αυτή η διαμάχη;
- Πώς θα ήθελες να τελειώσει αυτή η διαμεσολάβηση;

Τον οδηγό επεξεργάστηκαν οι συνεργάτριες της ANTIΓONΗΣ, Ειρήνη Γρηγοριάδου και Αθανασία Τέλλιου. Αποτελείται από μία θεωρητική ενότητα με αναφορά στους στόχους, τη διαδικασία της διαμεσολάβησης και τα εμπλεκόμενα σε αυτή μέρη, καθώς και από το πρακτικό μέρος, που περιλαμβάνει σχέδια εργαστηρίων και φύλλα εργασίας, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι μαθητές/τριες στην εφαρμογή των προτεινόμενων δραστηριοτήτων. Ευχαριστούμε θερμά για τη συμβολή του το διευθυντικό και εκπαιδευτικό προσωπικό, και φυσικά τους μαθητές και τις μαθήτριες των σχολείων που συμμετείχαν στο πιλοτικό πρόγραμμα εφαρμογής του οδηγού το σχολικό έτος 2016-17 (9^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, 1^ο Γυμνάσιο Πανοράματος, 1^ο Γυμνάσιο Περαιάς).

Παυλίνα Λαζαρίδου
ANTIΓONΗ, Μέλος του ΔΣ

4. «Λέξεις που χαμογελούν, λέξεις που πληγώνουν»

Μια από τις πιο κοινές μορφές του σχολικού εκφοβισμού είναι ο **λεκτικός εκφοβισμός**, οι μειωτικοί χαρακτηρισμοί (τούβλο, ηλίθια, βόδι, κούτσαυλε, τσόκαρο, Πακιστάνι, τελειωμένη, νουμπά, φύτουλα, μάζο...) που εκτοξεύονται στο προαύλιο για να πληγώσουν τον άλλο, μια και από πολύ νωρίς παιδιά και έφηβοι συνειδητοποιούν τη δύναμη των λέξεων και αρχίζουν να επιδίδονται σε παιχνίδια εξουσίας.

Η Βιβλιοθήκη της Βουλής είχε ξεκινήσει το 2017 το βιωματικό εργαστήριο «Λέξεις που χαμογελούν, λέξεις που πληγώνουν» για εκπαιδευτικούς, γονείς κλπ. Το εκπαιδευτικό υλικό του εργαστηρίου, με αναλυτικές οδηγίες για την εφαρμογή του, κυκλοφορεί σε μια προσεγγμένη εικονογραφημένη έκδοση (Μαρία Καμηλιάκη, *Λέξεις που πληγώνουν, λέξεις που χαμογελούν*).

Περιλαμβάνει ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες οργανωμένες σε έξι θεματικούς άξονες (εξωτερική εμφάνιση, νοημοσύνη / σχολική επίδοση, κοινωνικό φύλο, κοινωνικο-οικονομική κατάσταση, εθνική / εθνοτική προέλευση, ασθένεια / αναπηρία), αποσκοπώντας να δώσει έναυσμα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές [...], να ασκηθούν σε στρατηγικές διαχείρισης κρουσμάτων λεκτικής βίας και να εξοικειωθούν με τις εναλλακτικές («Λέξεις που χαμογελούν») που προσφέρει η γλώσσα για τον προσδιορισμό της διαφορετικότητας με σεβασμό στην ιδιαιτερότητα του Άλλου. Η έκδοση διατίθεται κατόπιν αιτήματος στο reference@parliament.gr.

5. Σύστημα Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς στο Σχολείο (ΠΡΟΘΕΣΥ)

[Αρχική](#)[Για το έργο](#)[Παραδοτέα](#)[Έρευνα](#)[Εκπαίδευση](#)[Νέα](#)[Επικοινωνία](#)[Greek](#)

Καλώς ήλθατε στην ιστοσελίδα του συστήματος Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς!

Προώθηση Θετικής Συμπεριφοράς

Η Προώθηση Θετικής Συμπεριφοράς (PBS) αποτελεί μια προσέγγιση που είναι βασισμένη στην επιστημονική τεκμηρίωση, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση της Ποιότητας της Ζωής και στην ελαχιστοποίηση της προβληματικής συμπεριφοράς των ατόμων (Carr, et al., 2002). Για να επιτευχθεί αυτό, το σύστημα Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς επικεντρώνεται στην ανάπτυξη των θετικών συμπεριφορών των ατόμων (συμπεριφορές που σχετίζονται με την ακαδημαϊκή επίδοση, την υγεία, την κοινωνική, την ψυχαγωγική, την κοινοτική και την οικογενειακή επιτυχία).

[περισσότερα >](#)

Το έργο SWPBS

Το έργο "Δημιουργώντας Ενιαία, Θετικά και Δίκαια Σχολικά Περιβάλλοντα μέσω του Συστήματος Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς" (SWPBS) είναι ένα έργο επιχορηγημένο από το ταμείο ERASMUS + (Βασική Δράση 3), το οποίο στοχεύει στη δημιουργία ενός σχολικού πλαισίου που να προωθεί την ενιαία εκπαίδευση, τον κοινωνικοσυναισθηματικό τομέα για όλα τα παιδιά μέσα στις σχολικές μονάδες τεσσάρων Ευρωπαϊκών χωρών (Κύπρος, Φινλανδία, Ελλάδα, Ρουμανία).

[περισσότερα >](#)

<https://www.pbiseurope.org/el/>

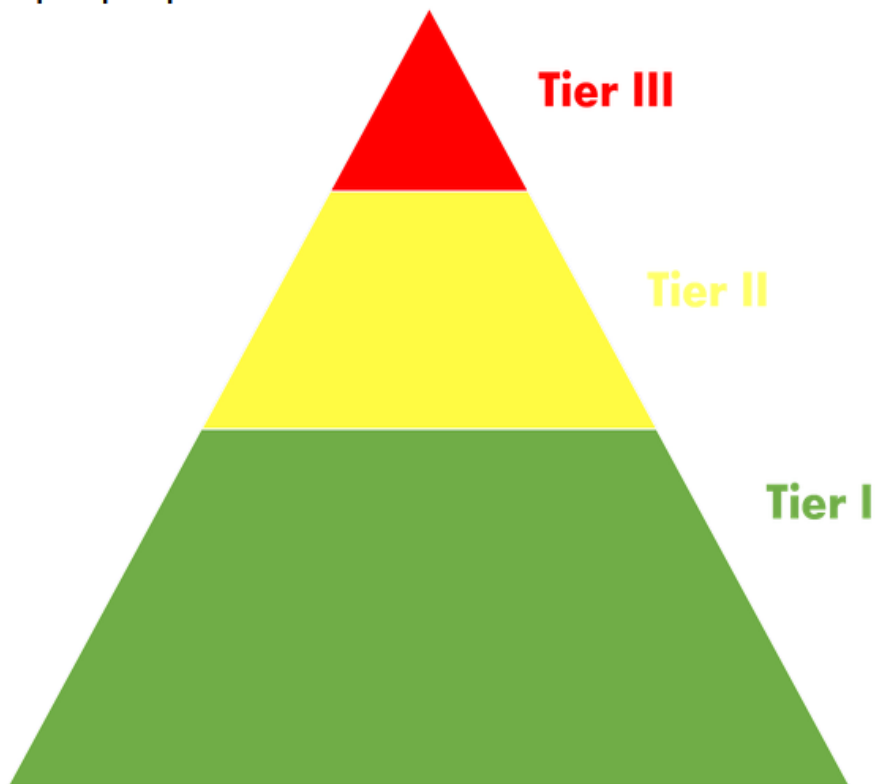
Έρευνα

1. Γενικός Σκοπός της Έρευνας

Η ενημέρωση των κύριων φορέων χάραξης πολιτικής σχετικά με το όραμα του συστήματος Προώθησης Θετικής Συμπεριφοράς (SWPBS), το πολυεπίπεδο σύστημα πρόληψης για τη:

1. Δημιουργία ενός θετικού, ενιαίου και ασφαλούς σχολικού περιβάλλοντος
2. Δημιουργία καταρτισμένου δυναμικού για την υποστήριξη αυτών τα σχολικών περιβαλλόντων.

2. Κύριοι ερευνητικοί στόχοι

Για την Πρωτογενή Πρόληψη

1. Τι αντίκτυπο έχει η πρωτοβάθμια πρόληψη στα αποτελέσματα μαθητών και εκπαιδευτικών;
2. Σε ποιο βαθμό μπορούν τα δημοτικά σχολεία να εφαρμόσουν την πρωτοβάθμια πρόληψη με ποιότητα, χρησιμοποιώντας ένα εγχειρίδιο επαγγελματικής ανάπτυξης;

Για τη Δευτερογενή Πρόληψη

3. Ποια είναι τα άμεσα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα της παρέμβασης CICO (Check-in Check-out) σχετικά με τις προβληματικές συμπεριφορές των μαθητών στα δημοτικά σχολεία που ήδη εφαρμόζουν την πρωτογενή πρόληψη;

Για την Τριτογενή Πρόληψη

4. Ποια είναι τα αποτελέσματα της παρέμβασης CICO+ (Check-in Check-out+) σχετικά με τις προβληματικές συμπεριφορές των μαθητών στα δημοτικά σχολεία που ήδη εφαρμόζουν την πρωτογενή πρόληψη;

Πώς θα βοηθηθούμε:

Χρήση και αξιοποίηση αυτών των εκπαιδευτικών υλικών για την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων των παιδιών

σε όλο το φάσμα του σχολικού προγράμματος και σε όλα τα τμήματα/τάξεις του σχολείου;

Επιμόρφωση-σχεδιασμός-εφαρμογή-ανατροφοδότηση-αποτίμηση

Φορείς υποστήριξης και επιμόρφωσης

- Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας-ΑΠΘ (ΠΡΟΘΕΣΥ)
- ΠΕΚΕΣ/Σύμβουλοι Εκπαίδευσης σε συνεργασία με ΚΕΔΑΣΥ
- Γραφεία Αγωγής Υγείας Διευθύνσεων Εκπαίδευσης
- Φορείς Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας Δήμων («Άλφα», «Πυξίδα» και λοιποί με πρωτόκολλο ή μνημόνιο συνεργασίας με ΥΠ, όπως η «Αντιγόνη»)
σε συνεργασία με
- Ψυχολόγους, Κοινωνικούς Λειτουργούς, Ειδικούς Παιδαγωγούς ΕΔΥ σχολείων/ΣΔΕΥ και
- Άλλα σχολεία με σχετική εμπειρία

Σημαντικό

Οι προτεινόμενες δράσεις μπορούν να αναπτυχθούν **όχι μόνο στο πλαίσιο σχετικών προγραμμάτων καλλιέργειας κοινωνικών δεξιοτήτων στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων**, αλλά - κυρίως- να ενταχθούν οργανικά σε ενότητες διαφόρων μαθημάτων του σχολικού προγράμματος και να **αναπτυχθούν διαθεματικά σε όλο το φάσμα του και σε όλες τις τάξεις/τμήματα του σχολείου** στο πλαίσιο μίας **ΕΝΙΑΙΑΣ σχολικής πολιτικής σε θέματα αγωγής**

Συνοψίζοντας

Εάν η **κοινωνική και συναισθηματική αγωγή και μάθηση**
σε επίπεδο σχολείου
αποτελέσει **κεντρικό ζητούμενο** όλων μας

και σχεδιάσουμε ένα **σύνολο συστημικών δράσεων** που θα
υποστηρίξουμε με συνέπεια καθ' όλη τη διάρκεια της
χρονιας/ετών σε **όλες τις τάξεις/τμήματα του σχολείου**

μπορούμε να έχουμε **βάσιμες ελπίδες** για την άμβλυνση ή και
τον περιορισμό των δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε στη
μαθητική/σχολική σχεσιοδυναμική και τη διαμόρφωση του
σχολείου θετικών συναισθημάτων

Αντί επιλόγου

Ο συστηματικός σχεδιασμός και υλοποίηση συνεργατικών σχεδίων δράσης ενίσχυσης των θετικών σχέσεων και συμπεριφορών σε επίπεδο σχολικής μονάδας είναι η **σημαντικότερη επιστημονική και επαγγελματική μας δραστηριότητα** στην αρχή της σχολικής χρονιάς.

Παρά τις δυσκολίες που παρουσιάζει η συγκρότησή του, συνιστά -εκ των αποτελεσμάτων του- την **καλύτερη επένδυση χρόνου** που μπορούμε να κάνουμε ως εκπαιδευτικοί σε **συνεργασία με όλα τα μέλη της σχολικής μας κοινότητας**

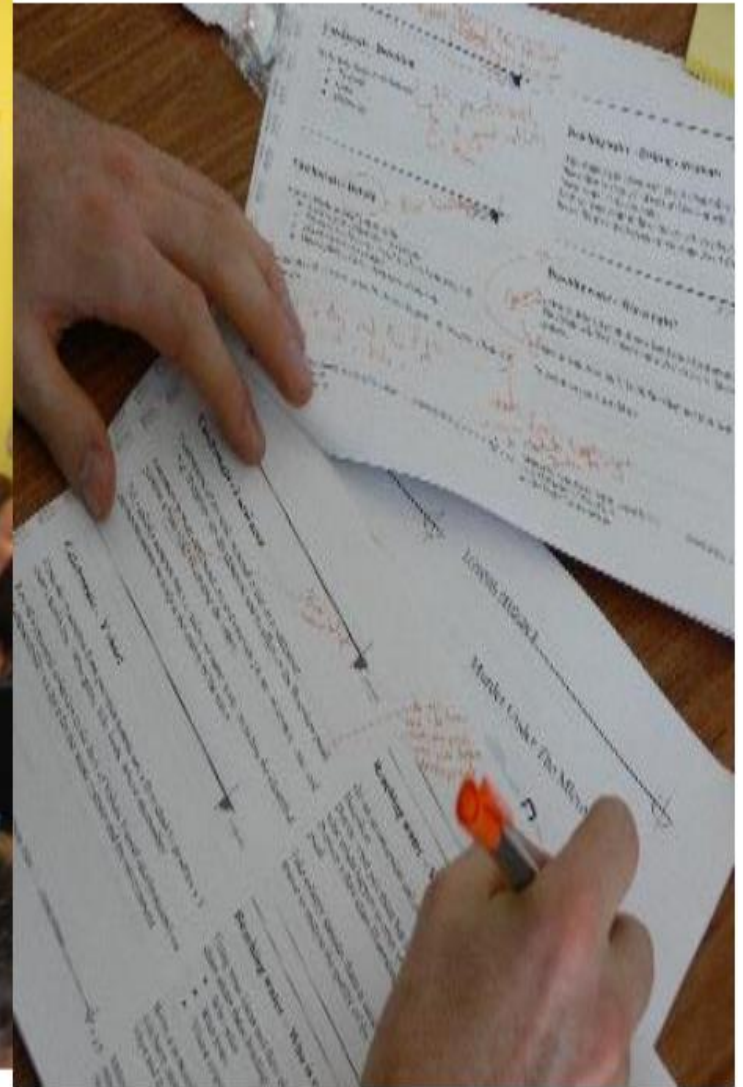
Διότι:

- ✓ Μειώνει την πολυπλοκότητα του παιδαγωγικού έργου μας και δημιουργεί **αίσθημα ασφάλειας** και αυτοπεποίθησης
- ✓ Βοηθά στην πρόβλεψη και την **έγκαιρη πρόληψη** προβλημάτων/δυσκολιών
- ✓ Συμβάλλει στην **εξοικονόμηση χρόνου** και πνευματικής ενέργειας, αξιοποιώντας τη δυναμική όλης της Ομάδας-ΣΔ
- ✓ Καθιστά ευκολότερη την **επικοινωνία και συνεργασία** σε όλα τα πεδία σχέσεων της σχολικής κοινότητας
- ✓ Άρα, συμβάλλει τα μέγιστα στην παραγωγή ποιοτικού και **αποτελεσματικού παιδαγωγικού έργου**

If a child can do
advanced math,
speak 3 languages,
or receive top grades,
but can't manage
their emotions,
practice conflict resolution,
or handle stress,
none of that other stuff
is really going to matter.

**"Δεν έχει καμία σημασία για το μέλλον ενός παιδιού
να έχει την ικανότητα να λύνει προχωρημένα
μαθηματικά, να μιλά τρεις γλώσσες ή να παίρνει τους
καλύτερους βαθμούς,
εάν δεν μπορεί να διαχειριστεί τα συναισθήματά του,
να επιλύει συγκρούσεις ή να χειρίζεται το άγχος
[μέσα στις κοινότητες που ζει και αναπτύσσεται]"**

... με την αναγκαία προϋπόθεση:

Συνεργατικές κοινότητες εκπαιδευτικών

<http://neamathisi.com/learning-by-design/the-new-school>

Σας ευχαριστώ

Καλή, Συνεργατική, Δημιουργική σχολική χρονιά για όλους/όλες μας!

Μέλλω Αιμιλία Κέκια
sym70-pevthess3@sch.gr
mkekia@sch.gr
aimkek@gmail.com

Σχολείων eΚοινότητα

Μέλλως Αιμιλίας Κέκια, ΣΕΕ ΠΕ70 και εκπαιδευτικών σχολείων ευθύνης της

Αναζήτηση

Κατηγορίες

1. ΕΞΑΕ ΜΑΡΤΙΟΣ-ΜΑΙΟΣ 2020
- 1.2. Εισαγωγική πρόταση
σχεδιασμού ΕξΑΕ υλικών και
δραστηριοτήτων
- 1.3. [Επι]κοινωνι(α)κές
δραστηριότητες ενδυνάμωσης
- 1.4.1 Δραστηριότητες στη Γλώσσα
- 1.4.2 Δραστηριότητες στα
Μαθηματικά
- 1.4.3 Δραστηριότητες στη Φυσική
- 1.4.4 Δραστηριότητες στην Ιστορία

Προτάσεις για υλικά και δραστηριότητες διά ζώσης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο δημοτικό

<https://blogs.sch.gr/mkekia/>